

Fedje kommune

Innkalling av Kommunestyret

Møtedato: 12.02.2019
Møtestad: Slissøyna/skarvøyna
Møtetid: 18:15 - 20:00

Eventuelle forfall må meldast til Signe Råheim per tlf. 56 16 51 01, sms til 458 19 536 eller per epost til signe.raheim@fedje.kommune.no

Varamedlemmer møter berre etter nærare avtale.

Sakliste

Saknr	Tittel
001/19	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste
002/19	Godkjenning av møtebok
003/19	"Sentrumsplan"
004/19	Budsjettregulering investeringar 2018 - II
005/19	Heimesjukepleiebil
006/19	Justering av betalingssatsar
007/19	Kommunalt oppgåvefelleskap for rekneskap og løn
008/19	Reform Leve hele livet

6. februar 2019

Stian Herøy
møteleiar

Signe Råheim
sekretær

Fedje kommune

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Signe Råheim	FE - 033	19/82

Saksnr	Utval	Type	Dato
001/19	Kommunestyret	PS	12.02.2019

Godkjenning av møteinnkalling og sakliste

Saksutgreiing:

Forslag til vedtak:

Møteinnkalling og sakliste vert godkjent.

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Signe Råheim	FE - 033	19/82

Saksnr	Utval	Type	Dato
002/19	Kommunestyret	PS	12.02.2019

Godkjenning av møtebok

Vedlegg:

Protokoll - Kommunestyret - 13.12.2018

Saksutgreiing:

Forslag til vedtak:

Møtebok frå sist møte vert godkjent.

Fedje kommune

Møteprotokoll for Kommunestyret

Møtedato: 13.12.2018
Møtestad: Slissøyana/skarvøyana - det sosiale rommet
Møtetid: 17:15 - 19:30

Sak 86/18 vart handsama før sak 071/18. Sak 85/18 vart opna for diskusjon før sak 071, men vedtaket vart gjort etter sak 84.

Møtedeltakarar	Parti
Marit Solbakk Øien	
Gidske Borge Kolltveit	Ap
Terje Blomvågnes	Ap
Bjørn Solbakk	Frp
Ottar Tangen	Frp
Erling Walderhaug	H
Stian Herøy	H
Torill Hermansen Horgen	H
Ingmar Stuberg	Krf
Olav Nilsen Husa	Krf
Roy-Asle Tunglund	Krf
Tove Nordseth	Krf

Møtedeltakarar vara	Parti
Kristin Aase	Ap
Ove Gunnar Nilsen	H
Paul Magnar Knapskog	H
Maria Thomassen	Krf

Forfall meldt frå følgjande medlemmar:	Parti
Stian Storemark	Ap
Paul Gunnar Gullaksen	H
Tonje Hernar Gullaksen	H

Følgjande frå administrasjonen møtte:

Bjarte Villanger, Dagrun Gunnarson, Nils Moldøen, Signe Råheim, Øyvind Tolleshaug

Sakliste

Saknr	Tittel
068/18	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste
069/18	Godkjenning av møtebok
070/18	Referatsaker
071/18	Betalingssatsar for SFO for 2019
072/18	Betalingssatser for barnehagen 2019
073/18	Budsjettregulering investeringar 2018
074/18	Gebyr for renovasjon i 2019.
075/18	Gebyr for feiing og tilsyn i 2019.
076/18	Gebyr for tømning av slam i 2019.
077/18	Gebyr for vatn og kloakk 2019.
078/18	Godkjenning av skatteøre og skattsats etter eigedomsskattelova for 2019.
079/18	Husleiger i kommunale bustader i 2019.
080/18	Justering av sats for omsorgsstønad 2019
081/18	Justering av satsar for matombringning 2019
082/18	Justering av satsar for praktisk bistand - heimehjelpsatsane 2019
083/18	Justering av satsar for tryggleiksalarm 2019
084/18	Nye satsar i kulturskulen 2019
085/18	Godkjenning av kommunebudsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022
086/18	Fritåk frå verv i ungdomsrådet og godkjenning av nytt mellombels ungdomsråd
087/18	NAV Fensfjorden Vertskommuneavtale
088/18	Møteplan 1.halvår 2019
089/18	Eventuelt
090/18	Angående plasseringa av forflåte og slangar i tilknytning til oppdrettsanlegget på Fedje

068/18: Godkjenning av møteinnkalling og sakliste

Behandling:

Vedtak:

Møteinnkalling og sakliste vert godkjent.

Samrøystes vedteke.

069/18: Godkjenning av møtebok

Behandling:

Vedtak:

Møtebok frå sist møte vert godkjent.

Samrøystes vedteke.

070/18: Referatsaker

Behandling:

Vedtak:

Referatsaker vert tekne til orientering.

Samrøystes vedteke

071/18: Betalingsseter for SFO for 2019

Behandling:

Endringsframlegg frå Gidske Borge Kolltveit (Ap): Dagens satser i SFO blir som de er. Inndekning: Kap.3.4.3.1000. Blir redusert med kr.6000.

Tilleggsframlegg frå Bjørn Solbakk (Frp): kjøp av ekstra dag i skuleferier kr 400,- samme som barnehagen har SFO vedtekter justeres i forhold til dette.

Tilleggsframlegg frå Torill H. Horgen (H): Vi ser for oss at framtida for Fedje er avhengig av ei auke i barnetalet, at unge slår seg ned på Fedje, at vi har stabile arbeidsplassar i kommunal sektor, at folk utanfor Fedje får vite at i denne kommunen satsar ein på familiane. Vi gjer difor framlegg om at administrasjonen skal greie ut kostnadane ved framtidig gratis barnehage og skulefritidsordning.

Det vart først røysta over forslaget til Gidske Borge Kolltveit. Framlegget vart avist med 10 mot 5 røyster, formannskapet si innstilling vart vedteke. Fedje Arbeiderparti sine representantar, Torill Hermansen Horgen (H) og Ottar Tangen(Frp). Det vart så røysta over Bjørn Solbakk sitt framlegg. Framlegget vart vedteke med 12 røyster mot røystane til Paul Knapskog(H), Terje Blomvågnes(Ap) og Kristin Aase(Ap). Til slutt vart det røysta over Torill H. Horgen sitt framlegg. Det vart samrøystes vedteke.

Vedtak:

Nye satser for SFO vert med verknad frå 01.01.2019 slik (utheva):

	Pris 2018	Pris 2019
1 dag	Kr 490	Kr 505
2 dagar	Kr 983	Kr 1010
3 dagar	Kr 1474	Kr 1515
4 dagar	Kr 1966	Kr 2020
5 dagar	Kr 2457	Kr 2525

Kjøp av ekstra dag kr.200. SFO-vedtekter justerast i forhold til dette.

Kjøp av ekstra dag i skuleferier kr 400,- samme som barnehagen har SFO vedtekter justeres i forhold til dette.

Vi ser for oss at framtida for Fedje er avhengig av ei auke i barnetalet, at unge slår seg ned på Fedje, at vi har stabile arbeidsplassar i kommunal sektor, at folk utanfor Fedje får vite at i denne kommunen satsar ein på familiane. Vi gjer difor framlegg om at administrasjonen skal greie ut kostnadane ved framtidig gratis barnehage og skulefritidsordning.

072/18: Betalingssetter for barnehagen 2019

Behandling:

Vedtak:

For Fedje barnehage vert satsane for dei ulike opphaldstidene i barnehagen med verknad frå 01.01.2019 slik det får fram av tabellen i saksutgreiinga.

Samrøystes vedteke.

073/18: Budsjettregulering investeringar 2018

Behandling:

Vedtak:

Budsjettendringane vert vedtekne i samsvar med saksutgreiinga.

Samrøystes vedteke.

074/18: GEBYR FOR RENOVASJON I 2019..

Behandling:

Vedtak:

Gebyr for renovasjon i 2019, vert i samsvar med saksutgreiinga.

Samrøystes vedteke.

075/18: GEBYR FOR FEIING OG TILSYN I 2019

Behandling:

Vedtak:

Gebyret for feiing og tilsyn i 2019, vert 229,- kr eks. mva.

Samrøystes vedteke.

076/18: GEBYR FOR TØMMING AV SLAM I 2019

Behandling:

Vedtak:

Gebyret for slamtømming i 2019, vert 884,- kr eksklusiv mva som i 2018. Gebyret for hytter, vert det halve.

Samrøystes vedteke.

077/18: GEBYR FOR VATN OG KLOAKK 2019

Behandling:

Vedtak:

Gebyr for vatn og kloakk i 2019 vert i samsvar med saksutgreiinga.

Samrøystes vedteke.

078/18: Godkjenning av skatteøre og skattsats etter eidegdomsskattelova for 2019.

Behandling:

Vedtak:

Skatteøren i 2019 vert maksimalsatsen som Stortinget har vedteke for 2019. Skatt i 2019 på næringsseigedom og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum : 7 promille.

Samrøystes vedteke.

079/18: HUSLEIGER I KOMMUNALE BUSTADER I 2019.

Behandling:

Vedtak:

Husleiger i kommunale leigebustader i 2019, vert i samsvar med saksutgreiinga.

Samrøystes vedteke.

080/18: Justering av sats for omsorgstønad 2019

Behandling:

Vedtak:

Med verknad frå 01.01.2019 vert timesatsen for omsorgstønad satt til 157,17 kr og maksbeløpet vert sett til 5130 kr per månad.

Samrøystes vedteke.

081/18: Justering av satsar for matombringning 2019

Behandling:

Vedtak:

Satsen for matombringning vert oppjustert frå 92 kr til 94 kr pr måltid med verknad frå 01.01.2019.

Samrøystes vedteke.

082/18: Justering av satsar for praktisk bistand - heimehjelpsatsane 2019

Behandling:

Vedtak:

Betalingssatsane for praktisk bistand i 2019 vert justert som føreslått i tabellen ovanfor.

Samrøystes vedteke.

083/18: Justering av satsar for tryggleiksalarm 2019

Behandling:

Vedtak:

Gratis tryggleiksalarm for brukarar.

Samrøystes vedteke.

084/18: Nye satsar i kulturskolen 2019

Behandling:

Vedtak:

Frå 01.01.2019 er grunnsatsen for ein aktivitet i Fedje kulturskule kr 1285 pr semester. Satsen for to aktivitetar er kr 1930 pr. semester.

Samrøystes vedteke.

085/18: Godkjenning av kommunebudsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022

Behandling:

Tove Nordseth (Krf) bad kommunestyret vurdere hennar gildskap i samband med budsjettet sidan ho var med og handsama budsjettet i SAU skule. Kommunestyret var samd om at Tove Nordseth var gild.

Tilleggsframlegg Gidske Borge Kolltveit (Ap): Næringsfondet blir gjenopprettet og fylt på med kr.200.000. Inndekning: Fond. Framlegget vart avvist med 10 mot 5 røyster. Torill H.Horgen(H), Fedje Ap sine representantar og Ottar Tangen (Frp) røysta for framlegget.

Tilleggsframlegg frå Kristin Aase(Ap) Det settast av midlar til planlegging og opprusting av badestranda. Kr.200 000 Inndekning: Fond.

Samrøystes vedteke.

Vedtak:

Kommunebudsjettet for 2019 og økonomiplan for perioden 2019-2022 vert vedteke med følgjande tillegg:

Nye punkt på side 26/27 under investeringsbudsjett:

Administrasjonen i kommunen lagar ei oversikt over dei områda i kommunen kor dei kommunale vegane treng utbetring. Administrasjon i kommunen kjem attende til kommunestyret om kva som må utbetrast, samt eit kostnadsoverslag.

Tillegg investeringstabell.

Brannalarm skulen 400.000,-.

Bruk av fondsmidler.

Kommunen hyrer inn ekstern hjelp til å vurdere om Fedje sjukeheim kan møte dagens krav, bygningsmessig og innholdsmessig (storleik pasientrom, ventilasjon, fellesrom, lager, personalrom etc.). Det må gjerast ei vurdering om det er mogeleg å løysa problema i dagens bygg. Inndekning fond.

Kommunen vil bevilga 200 000 kroner til vidareutvikling av turløypa. Inndekning fond.

Det settast av midlar til opprustinga av badestranda på kr.200.000. Inndekning fond.

Samrøystes vedteke.

086/18: Fritåk frå verv i ungdomsrådet og godkjenning av nytt mellombels ungdomsråd

Behandling:

Roy Asle Tunglan (Krf) og Stian Herøy (H) gjekk ut av møte på grunn av ugildskap. Sidan deira born er på val.

Erling Walderhaug (H) tok over leiinga av møte i denne saka.

Under handsaminga spurteTerje Blomvågnes(Ap) spør om han var ugild, sidan han og har born på val. Kommunestyret vedtok at for likehandsaminga sin del var også Blomvågnes ugild, og gjekk ut frå møtet.

Vedtak:

Fiona Nordbø og Elise Blomvågnes leiar får innvilga sine søknader om fritak frå verv som leiar og nestleiar 17.10.2018.

Mellombels ungdomsråd består no av Frida Herøy (leiar), Ingeborg Kahrs (nestleiar), Sivert Koppen Blomvågnes, Amalie Henden og Maren Tunglan, og Marius Waage (elevrådsleiar). og rådmann foreslår denne samansetningen kan vere mellombels ungdomsråd fram til nyval haust 2019.

samrøystes vedteke.

Protokolltilførsel frå Fedje Arbeiderparti ønsker at dei som representerer kommunen får innkalling i god tid til møte i ungdomsrådet og stiller på desse.

087/18: NAV Fensfjorden Vertskommuneavtale

Behandling:

Tilleggsframlegg Ottar Tangen (Frp): At Fedje kommune krev ein fast kontordag i veka i samarbeidet mellom fleire kommunar i Nordhordland og Gulen. Samrøystes vedteke

Det vert røysta over avtalen, deretter tilleggsframlegget til Ottar Tangen.

Vedtak:

Fedje kommune godkjenner vertskommuneavtalen slik han ligg føre.

Fedje kommune krev ein fast kontordag i veka i samarbeidet mellom fleire kommunar i Nordhordland og Gulen.

Samrøystes vedteke.

088/18: Møteplan 1.halvår 2019

Behandling:

Det vert formannskapsmøte følgjande datoar for våren 2019:
22.01; 05.03; 09.04; 07.05; 21.05; 25.06.

Det vert kommunestyremøte følgjande datoar for våren 2019:
12.02; 23.04; 04.06; 18.06.

Rådmannen føreslo følgjande endringar: Formannskapsmøte 21.05 går ut, formannskapsmøte 04.06, budsjettmøte (utan tal) kommunestyret + adm/einingane 11.06, kommunestyremøte (m/årsmelding/rekneskap og perioderapporten) 18.06, formannskapsmøte 25.06.

Vedtak:

Det vert formannskapsmøte følgjande datoar for våren 2019:
22.01; 05.03; 09.04; 07.05; 04.06; 25.06.

Det vert kommunestyremøte følgjande datoar for våren 2019:
12.02; 23.04; 11.06; 18.06.

Samrøystes vedteke.

089/18: Eventuelt**Behandling:**

Rådmannsprosessen - ordfører orienterer om prosessen. Rådmannen og ordfører fekk mandat til å snakke med Lindåskommune. Lindås sa seg villige til å hjelpe Fedje med prosessen for å rekruttere ny rådmann.

Vedtak:

Ingen vedtak under eventuelt.

090/18: Angående plasseringa av forflåte og slangar i tilknytning til oppdrettsanlegget på Fedje**Behandling:**

Sak meldt inn frå Ottar Tangen(Frp) til ordfører på førehand.

Gidske Borge Kolltveit (Ap) bad om at kommunestyret vurderer hennar gildskap på grunn av tilsettingsforholdet til ektemannen. Kommunestyret er samd om at Gidske Borge Kolltveit er ugild.

Framlegg frå Ottar Tangen(Frp): Fedje kommune ber eigar av oppdrettsanlegget om å sjå korleis ein kan få endra plasseringa av forflåte og slangar, slik at desse ikkje lenger er til sjenanse for båttrafikken i området kring Moldøyosen og Grisholmesundet.

Vedtak:

Fedje kommune ber eigar av oppdrettsanlegget om å sjå korleis ein kan få endra plasseringa av forflåte og slangar, slik at desse ikkje lenger er til sjenanse for båttrafikken i området kring Moldøyosen og Grisholmesundet.

Vedtek mot røystene til Fedje Krf og ordfører.

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Nils Moldøen		19/46

Saksnr	Utval	Type	Dato
012/19	Formannskapet	PS	22.01.2019
003/19	Kommunestyret	PS	12.02.2019

"Sentrumsplan"

Mulighetsstudie Vill Urbanisme

Vedlegg:

Sentrumsplanen Fedje rapport

Saksutgreiing:

Bakgrunn

Fedje kommune bad i fjor arkitektkontoret Vill Urbanisme om å laga ei såkalla mulighetsstudie for utvikling av Steinborg. Selskapet presenterte studien på eit folkemøte i Hallen 2. oktober 2018 og fekk entusiastisk respons. Seinare har rapporten vore tilgjengeleg på heimesidene til kommunen, og som utstilling på Matkroken.

Følgjande utdrag frå avsnittet «Grepet», (s. 6 av 7) i vedlegget i saka, seier mykje om tenkinga bak studien:

«På et sted med få innbyggere er det viktig å kanalisere menneskestrømmene riktig. En spredning av tjenester og tilbud gjør at folk oppholder seg på forskjellige deler av øyen, og sannsynligheten for at de gode hverdagsmøtene minskes. Ønsker man at formelle og uformelle møteplasser skal fungere er man avhengig av at folk forholder seg til de samme målpunktene i noenlunde samme tidsperiode. (...) For å ytterligere forsterke sentrum foreslår vi å flytte det nye kommunehuset inn i de gamle lokalene i 'Fryseriet'.»

I tillegg kjem forslag om å trygga forgjengarar frå ferjekaien til Matkroken, el-lading for bilar, sykklar og båtar, samt eit nytt dekke og endring av utemiljøet for parkeringsplassen ved butikken. Dei peikar òg på styrking av kabelferja som eit viktig element, særleg om dei lanserte tankane om bruken av Uthaugundet vert realisert.

Vill Urbanisme viser veg for ei ønskt utvikling av Steinborg med følgjande mål:

- Utforma Steinborg til å verta eit attraktivt senter for å vera, bu og driva næring i.
- Leggja til rette for eit mangfald av tenester, arbeidsplassar og fritids- og kulturtilbod tilpassa Fedje sine behov og sentrum sitt nivå i senterstrukturen.
- Leggja til rette for ein effektiv og miljøvenleg transport i, til og frå sentrum og ferjeleiet.

Gjennom bilete og modellskisser viser dei kva element som bør vurderast å ha med i det nye Steinborg-området, til dømes Uthaugundet med marina, naustmiljø, bustader tilpassa miljøet – eller utvikla Steinborg basert på historien, særpreget og landskapet, nytt kommunehus, heilårs

Fedje kommune

arbeidsplassar.

Under avsnittet «Næringsutvikling» tilrår dei kommunen å leita etter produksjon og bruk av lokale, fornybare ressursar, og det viktige i å finna produkt basert på unike råstoff, ikkje minst frå havet rundt oss. Dei kjem også opp med konkrete forslag på tiltak under stikkorda «Formidling», «Kunst/kultur» og «Produksjon». Dei peikar òg på kva type/antal arbeidsplassar det kan vera rom for.

Studien utfordrar oss til å skapa landets første «sirkulærøkonomiske superkommune»! Utfordringa inneber ikkje berre å ta klimatrusselen på alvor, men òg undersøkje det materielle grunnlaget for kva som er råd å få til ved slik tenking. Ein skal ikkje sjå bort i frå at Enova og NGIR kan vera gode samarbeidspartar her, men elles veit me vel ikkje om me har nok «råstoff» å ta av til å skaffa oss nye resirkulerte bygg, eller kor mange tomme bygg som kan oppgraderast på denne måten. Men som dei skriv, det ligg ein kartleggingsjobb og ventar på oss.

«Sirkulær superkommune» vert følgt opp med trinnvise tiltaksplanar under «Miljøplan» og «Energiforsyning», samt innspel om el-båtar og el-syklar som kan nyttast både av fastbuande og turistar.

Vurdering

Rådmannen ser på mulighetsstudien som Vill Urbanisme har lagt fram, som ein interessant innfallsvinkel til utvikling av Steinborg som den viktige møteplassen for oss alle. Dess fleire som har arbeidsplassen sin i området, dess fleire folk og fleire møte mellom folk. Skal dette verkeleg verta ei kjelde til nyskaping og utvikling, meiner me det er ein føresetnad at «planen» vert knadd såpass – av flest mange – at me reknar han som vår. Kommunen vil kunna ta på seg å organisera eit slikt opplegg, der interesserte sambygdingar kan få vera med i arbeidsgrupper, medan kommunen gjev mandat og oppsummerer resultatet.

Ei rimeleg stor sak i planen er nytt kommunehus. Måten dette vert løyst på må sjåast på som ein sentral del av prosjektet, og er heilt avhengig av korleis dei folkevalte stiller seg til tanken. Dette krev ein eigen prosess.

Folkehelse

Folkehelseperspektivet er rimeleg tydeleg i denne studien. Fleire møteplassar og samling av fleire funksjonar vil kunna styrkja dei sosiale banda mellom oss. Realisering av denne 'planen' kan òg innebera ei sterkare identitetskjenle til fedjesamfunnet.

Miljø

Sjå utgreiinga.

Økonomi

Kommunen har sett av nokre midlar til å gå vidare med innspela frå Vill Urbanisme.

Konklusjon

Vill Urbanisme har lagt fram ein studie som er vel verdt å ta vidare. Kommunestyret må drøfta og ta stilling til kva målet skal vera for den vidare prosessen, og gjerne gje føringar for kva måte dette skal

Fedje kommune

skje på.

Forslag til vedtak:

Fedje kommune ønsker å setja i gang eit arbeid for å finna ut kva Vill Urbanisme sin studie skal innebera for kommunen sine tiltak for å utvikla sentrum i kommunen.

Formannskapet - 012/19

F - behandling:

Formannskapet drøfter ugildskap til Roy Asle Tungland (Krf) og Tonje Hernar Gullaksen(H). Dei går ut og Tove Nordseth (Krf) kjem inn. Det vart vedteke at dei ikkje var ugilde.

F - vedtak:

Fedje kommune ønsker å setja i gang eit arbeid for å finna ut kva Vill Urbanisme sin studie skal innebera for kommunen sine tiltak for å utvikla sentrum i kommunen.

Samrøystes vedteke.

SENTRUMSPANEN

FEDJE

V I VILL URBANISME

www.villurbanisme.no

1

2

3

4

5

6

INNHOLD

INTRO	SIDE 4
OPPGAVEN	SIDE 6
OM FEDJE	SIDE 8
ANALYSE	SIDE 10
NÆRINGSUTVIKLING	SIDE 12
SIRKULÆRØKONOMISK SUPERKOMMUNE	SIDE 14
INFRASTRUKTUR OG MILJØ	SIDE 20
MULIGHETSSTUDIEN	SIDE 24

INTRO

Vill Urbanisme har på vegne av Fedje Kommune utført en mulighetsstudie som kan vise vei for en ønsket utvikling av Steinborg. Tettstedet ønskes utviklet som en attraktiv møteplass for øysamfunnet. Dette innebærer særlig:

Å utforme Steinborg til å bli et attraktivt senter å være, bo og drive næring i.

Å legge til rette for et mangfold av tjenester, arbeidsplasser og fritids og kulturtilbud tilpasset Fedjes behov og senterets nivå i senterstrukturen.

Å legge til rette for en effektiv og miljøvennlig transport i, til og fra sentrum og fergeleiet.

Sivilarkitekt Fredrik Barth
Gründer og styremedlem Vill Urbanisme
Daglig leder og partner Vill Arkitektur
Prosjektleder

OPPGAVEN

Tegningen på denne siden viser en oppsummering av de viktigste punktene som ligger til grunn for mulighetstudien.

Ta hensyn til ferge og båttaktivitet i havnebassenget

Lekeplass

Synliggjøre fiskerihistorien

Viktig å bevare siktlinjer til kirken fra fergekaien

Park?

Skape ein god balanse mellom handel, private og offentlege tenester, kulturtilbod og bustader

Marina

Gi plass til nye virksomheter

Miljøvennlige løsninger

Boliger

Anlegg for avfall fra campingbiler

Finne plass til et museum

Utvikle Steinborg basert på stedets historie, særpreg og landskapstrekk

Ny arkitektur skal tilpasses det karakteristiske miljøet

Nytt kommunalt bygg på Steinborg

Kabelfergen må bevares

Helårs arbeidsplasser

Naustmiljø

Fri ferdel til strandsonen

Trafikksikkerhet for fotgjengere

Flere biloppstillingsplasser på fergeleiet

OM FEDJE

LANDSKAPET

Fedje er Norges vestligste kommune. De 125 øyene som utgjør dagens kommune ligger som en grensepost mot storhavet. Det er langt til fastland og nærmeste naboøyer - Fedjefjorden og Fedjeosen utgjør brede skiller mot Austrheim i øst og Øygarden i sør.

Hav- og jordhevingen gjennom de siste 20.000 årene har skapt et karrig landskap med lune viker. Her er velegnet å søke ly for vær og vind. Kirkevågen og Rognsvågen er begge naturlig gode havner på nordsiden på øyene. Landskapet ovenfor fjøra er ellers flatlendt og småkupert med svaberg og med myr- og lyngkledde heier over det, kun avbrutt av småvatn og tjønn.

DE FØRSTE

Første belegg for bosetning skriver seg fra 1400-tallet, da shetlandske bosettere skal ha hatt eiendommer her. Et nedtegnert manntall fra midten av 1500-tallet var i overkant av 100 beboere på øyene.

En 3500 år gammel flintdolk, flintavslag og flere gravhauger avslører imidlertid at øyene har vært besøkt av folk i flere tusen år før dette. Pollenundersøkelser fra myrene bekrefter dette. De karakteristiske lyngheiene, som er resultat av intensiv jordbruksvirksomhet, begynte å prege Fedje for mer enn 4000 år siden og for ca. 2000 år siden lå lyngheien slik vi kjenner den i dag.

NÆRING

«Eg rodde meg ut på seiegrunnen, det var om morgonen tidleg.

Då kom han Ola frå Kåremunnen, og lagde båten for ile.

Då treiv eg til han med fiskestongi, så'n datt i uvitet bak i rongi.

Eg vart så glad, tok til å kvad, eg rådde grunnen åleine!

Suddeli, suddeli, suddeli, dei sann!»

Havet har vært et sikkert matkammer for innbyggerne på Fedje. Her lå fiskebanker ikke langt fra heimegarden og i tillegg var det sesongvise forekomster av sild. Og med silden fulgte sei og torsk. Heimefisket foregikk året rundt og gav grunnlag for den daglige føda. Utover på slutten av 1800- og 1900-tallet utgjorte denne fangsten også et viktig salgsprodukt til Lindås, Masfjorden og etter hvert Bergen. Sild omtales gjerne som «havets sølv» og i periodene

da silden hadde årvisse vandringer forbi Fedje var det økonomisk velstand. Perioden fra ca. 1910 til 1960 omtales gjerne som «det store sildeeventyret» og indikerer en periode med økonomisk velstand i Fedje. I perioder da silden sviktet var det mindre å rutte med. Men folket på øyene var gode på å områ seg – sviktet silda satset man heller på andre fiskeslag, som nabo til havet var det nok å ta av! Både hummer- og hvalfangst, brugde- og makrellstørjefiske har vært av betydning i perioder.

Tilværelsen i hverdagen var å grunn av havets foranderlighet preget av vekslingen mellom fiske og jordbruk. En slik fiskarbonde-økonomi er grunnlaget for bosetningen langs hele norskekysten. Familien tok sammen hånd om jordlappen, fiske, naut og sau på fjøsen og utmarksressursene.

Torven på myrene, og særlig på Stormyra, var kjent for å ha kulltorv av god kvalitet. Lokalt har nok torv vært benyttet til brensel langt tilbake i tid men i 1875 ble Fedje Torvkompani opprettet og driften kommersialisert. Torvuttaket var særlig stort under 1. verdenskrig, da mangel på koks og ved i Bergen førte til stor etterspørsel etter torv. Det ble reist et lagerbygg ved havna ved Stormark og herfra ble det lagt skinner inn til torvmyrene. Ved torvmyrene stod torvbrikettene som ble stablet i høyder til tørking før de ble transportert med banen til havna og videre utskipping. Etter 2. verdenskrig forsvant torv som brensel men på myrene er det fortsatt mulig å se spor etter feltene som er skåret ut.

Utover 1900-tallet oppstod flere industriforetak hovedsakelig knyttet til fiskeforedling men også mekanisk industri. Ingen av disse er virksomme i dag, men lokalene preger fortsatt lokalsamfunnene i Kirkevågen og Rognsvågen.

TEKNOLOGI

I gammel tid var det robåten som var det trygge, pålitelige framkomstmiddelet. Med robåten kom man seg på fiskebankene og til sesongfisket, så lenge fiskeinnsigene ikke var for langt fra heimegarden. Seglet hjalp på, om vinden var riktig. Da motorer ble installert i båtene rundt 1. verdenskrig, gjorde dette transporten mer effektiv – det gikk raskere å komme seg til fangsten og det muliggjorde også fiske i stadig større avstand fra Fedje. Det var mulig å drive et mer intensivt fiskeri og med regelmessige dampskipsanløp til Fedje kunne fiskefangsten distribueres på en mye mer effektiv måte. Bergen ble et viktig marked.

Omkring 1910 kom telegraf og telefon til Fedje. Denne teknologien gjorde det mulig å raskt motta og sende informasjon om innsig av for eksempel sild eller om markedsforholdene for fangsten.

SAMKVEM MED OMVERDENEN

Fedje ligger strategisk til i forhold til farleia inn til Bergen. Skipsanløp har kommet fra fjern og nær –bosettere i båt fra Shetland, engelske og nederlandske hummerskip, sildefiske- og hvalfangerbåter fra norskekysten og all ferdsel nordfra til Bergen. Fedje har lange tradisjoner med losvirksomhet og har fortsatt et ansvar for sikkerhet på sjøvegen. I dag er sjøtrafikksentralen for Vestlandet plassert på Fedje og viderefører en lang, ansvarsfull og stolt tradisjon med sikker losing av skip.

Her ytterst i havgapet var det behov for fyrtårn. Hellisøy fyr lengst sørvest på Fedje ble reist i 1853, før dette var det ingen kystfyr mellom Utsira i Rogaland og Rundøy på Møre. Langt nord i kommunen ligger Holmengrå fyr fra 1892. På begge disse levde fyrvoktere med familiene sine – langt fra nærmeste naboer. I dag er begge fraflyttet. Hellisøy er fredet men brukes også til turisme, både for dagsbesøk og overnatting.

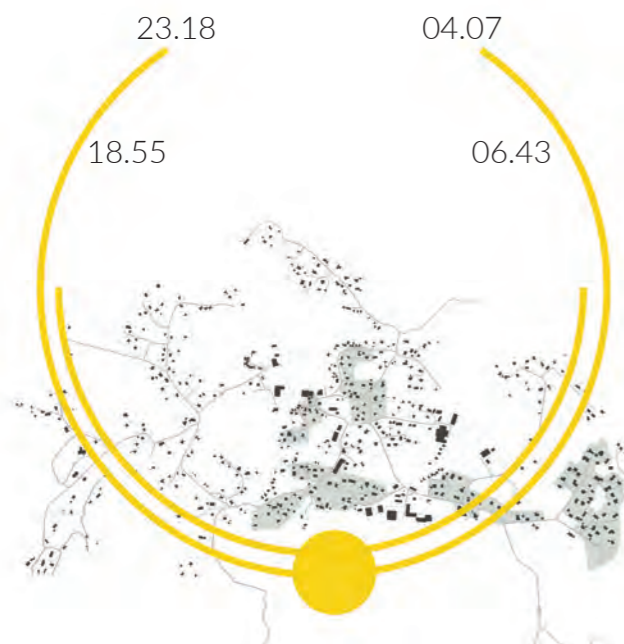
I riktig gamle dager rodde man eller heiste seglet for å komme til fastlandet og ut i verden. Dampskipene erstattet etter hvert robåten og gjorde det mulig med hyppigere turer. I dag er ferjen livsviktig for øysamfunnet. Med den kommer både unge og gamle, gående og kjørende seg til og fra Fedje.

BOSETNING OG BYGGESIKKK

Fram til slutten av 1800-talet var bosetningen på Fedje basert på et væreeiersystem, der byborgere eide grunn og bygde hus. Hus og jordlapp ble så leid ut til leilendinger. Utskiftningene som foregikk omkring 1900 var et makeskifte av eiendom som gav hver familie sitt eget tun omgitt innmark og utmark. Dette medførte at i tiårene framover ble bygninger revet og nye reist . Dette utgjorde selvsagt en stor endring i bosetningsstrukturen. Den eldste bosetningen finner vi i Kirkevågen og Rognsvågen. På mange måter bar særlig Kirkevågen preg av å være en landsby med hus tett i tett og med funksjoner som kai, skole, handel og gjestgiveri. Krambua og kaien var «torget» i lokalsamfunnet - her samlet folk seg og fikk med seg siste nytt. Stenborg ble etablert som hovedsenter for handelen på Fedje fra siste ti-år av 1800-tallet fram til 1950-årene. I tillegg ble det opprettet handelsted på Kremmerholmen. Stormark (bosetning i sør) ble først bosatt mot slutten av 1800-tallet, men vokste raskt fram til en bygd.

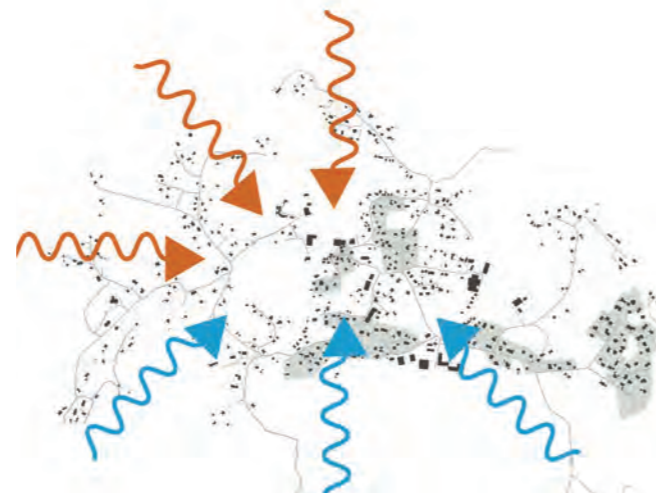
ANALYSE

Sol

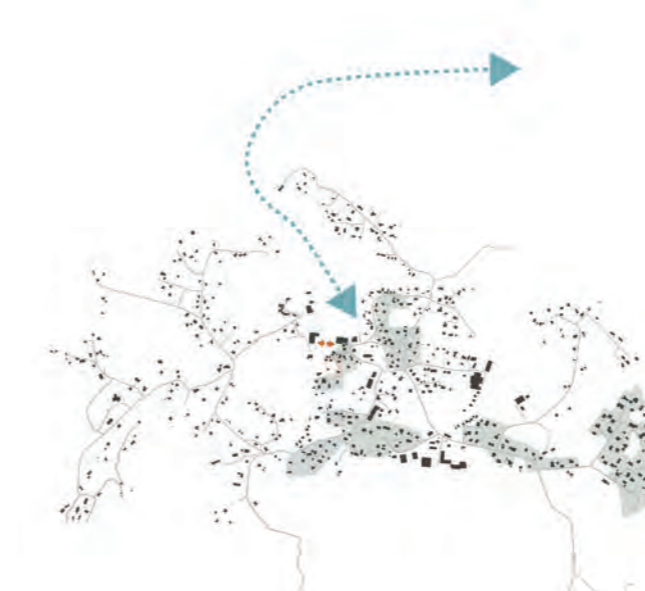
23.06 står solen opp 04.07 og går ned 23.18.
20.03 står solen opp 06.43 og går ned 18.55. Sentrum ligger godt i forhold til sol, og de viktigste stedsrommene som. f.eks. plassen utenfor dagligvarehandelen ligger vendt mot sør.

Vind

Dominerende vindretning på sommeren er fra nord og vest, mens det om vinteren hovedsaklig blåser fra sektoren sørøst til sørvest. Plassen ved fergekaien er noe utsatt på sommeren, mens terrenget ved kirken sannsynligvis har en dempende effekt på vinteren. Plassen ved dagligvarehandelen ligger i le store deler av året grunnet tett bygningsmasse i nord, øst, og sør.

Transport

Dagens transporttilbud består hovedsaklig av fergen til fastlandet på Sævrøy og den privateide elektriske kabelfergen over sundet. Utover dette er det gange(uten fortau), sykkel(uten sykkelsti) og bil som står for forflytningen rundt om på øyen. Såvidt vi vet finnes det to taxier på Fedje, men ingen busstilbud.

NÆRINGSUTVIKLING

GENERELT

Som en del av oppdraget har Fedje kommune et ønske om innspill til potensiell næringsutvikling.

Utover de muligheter som er beskrevet på plansjen om energi, miljø og mobilitet, bør kommunen lete etter muligheter innenfor lokale, fornybare ressurser. Inspirasjon kan hentes fra andre øysamfunn i Norge, Norden og verden for øvrig. Det som alltid er viktig, er å finne produkter basert på råstoffer som er unike – og det burde det være muligheter for i havgapet. Dette kan være matproduksjon eller naturbaserte råvarer inkludert foredling.

Uten å kjenne Fedje og naturressursene inngående, har vi satt sammen en liste med potensielle veier å forfølge. Det viktigste er at kommunen selv initierer prosjekter og setter sammen de personene som trengs for å lykkes. Dette betyr at om kommunen ønsker å komme i gang med tangproduksjon må kommunen selv finne de riktige kommersielle aktørene, foreslå konseptet, og gå inn med delt eierskap som kommunalt eid foretak. Eier kommunen 51% forplikter det også kommunen til oppfølging av selskapet, men det kan være vanskelig å finne aktører som går med på dette som premiss.

ARBEIDSPLASSE

Vi har utført en regneøvelse for å se hvor mange arbeidsplasser forslagene hypotetisk sett kan utløse. Dette vil altså være kommunale investeringer; totalt sett 9 nye arbeidsplasser.

Kunst / gastronomi - koordinator

1

Sukkertarebonde

2

Torvspa

2

Puteproduksjon av ærfugldun

1

Enøkrådgiver

1

Buss/taxisjåfør

1

Formidlingsrådgiver

1

FORMIDLING

I kunst og kulturverdenen har formidling og lansering av nye produkter lenge vært under revisjon. Streaming har ført til en drastisk reduksjon i antall fysiske og digitale platesalg. Tilgang til all verdens musikk er nå tilgjengelig for 99 kroner i måneden. En strategi som blir mer og mer vanlig er at lanseringen i seg selv består av fremvisning av prosessen frem til plateslipp. Dette betyr at man lager bakomfilmer fra studio hvor man kan følge artisten i den kreative prosessen. I en verden der alt digitaliseres og blir mer upersonlig, er man i markedsføringen blitt enda mer oppmerksom på å vise frem lokal identitet.

Når Fedje nå skal bli ny, bør man vurdere å lansere en dedikert hjemmeside som blir kommunens felles plattform for å formidle livet på Fedje. Kanskje en burde startet med å dokumentere hverdagen til den jevne fedjebu enten ved hjelp av et filmteam, eller ved å gi ut kamera (go-pro) til en utvalgt del av befolkningen. Markedsføringsmessig ligger dette i samme gate som "minutt for minutt" satsingen, og programmet "der ingen skulle tru at nokon kunne bu". Dette er i tiden, og kan føre til en veldig interessant føljetong.

En annen form for bevisstgjøringsstrategi kan være at kommunen rigger idretts- eller kulturarrangementer. Nordsjørittet, Coastman Norway og havsvømmingskonkurranser har de siste årene trukket store mengder besøkende til kystkommunene. Her får deltagere og tilskuere oppleve vakkert og vilt vestlandsk kystlandskap. Fedjetriathlon og matfestival bør lanseres!

KUNST/KULTUR

Flere mindre kommuner i Norge har med stor suksess satset på kunst som en attraktor for besøkende. Dale i Sunnfjord har i mange år bygget opp Nordisk Kunstnarsenter, Fjaler har teaterfestival, og Henningsvær har Trevarrefest. I Sunnfjord har man kunstnerboliger hvor billedkunstnere og skulptører kan periodevis bo gratis mot at de deltar på verksteder og presentasjoner.

Vi tror man bør sette av plass på toppen av det nye rådhuset til én eller to kunstnerboliger med atelier Eventuelt gjesteleiligheter i forbindelse med innspilling av musikk. Musikkmiljøet er i økende grad på søken etter alternative studio, der man kan bo, jobbe og få inspirasjon. Kan man se for seg et platestudio eller en skrivestue som lånes ut mot gratiskonsert i retur? Bergen har i mange år hatt noen av landets ledende produsenter og låtskrivere. Både kunstnere og musikere ville elsket Fedje.

Det skandinaviske kjøkken har også vært i vinden de siste årene og flere av verdens beste kokker kommer fra Norge. En trend er at de søker hjem. Vi har fått en av verdens beste restauranter i Austevoll. Cornelius på holmen høster internasjonal oppmerksomhet. Fedje kan tilby et eksklusivt lokale for pop-up restauranter om sommeren. Restauratører fra regionen kan komme med sin besetning og kundekrets og drive restaurant i to uker i Juli. Et eksempel kan være Lysverket, som kunne kommet til Fedje og servert mat med tang.

Felles for alle forslagene over er at de isolert sett kun medfører kostnader og ingen inntekter for kommunen. Likevel vil det være sannsynlig at ringvirkningen og bevisstgjøringen i seg selv er verdt den økonomiske innsatsen.

PRODUKSJON

For virkelig å skape arbeidsplasser burde man se på alternative produkter som kan produseres. Vi vet at øl og whisky av forskjellige årsaker ikke fungerte, men det er likevel nok av lokale ressurser som burde kunne ha potensiale. Under er en liste over potensielle idéer som kan videreutvikles:

Tang & tare

Sukkertare kan ha stor gevinst av å ligge i nærhet til fiskeoppdrett. Vekstraten går opp, og taren "spiser" deler av avfallsstoffene som f.eks. fosfor fra merdene. I Danmark finnes et firma som driver med industriell produksjon av isolasjonsplater til bygg av tare som et mer miljøvennlig alternativ til de konvensjonelle isolasjonsproduktene i markedet. Innen 2050 kan Norge produsere 20 millioner tonn tang og tare til en verdi av 40 milliarder kroner. Det er en av konklusjonene i en Sintef-rapport om verdiskaping i havet fra 2012.

Ærfugl

I Vega på Helgelandskysten driver man med produksjon av eksklusive dyner og puter fra ærfugldun. Dunet håndplukkes når fuglene forlater reirene sine og blir deretter rensket. Dette krever riktignok store mengder ærfugl. Én dyne tilsvarer dun fra 60 fugler.

Matproduksjon

Osteproduksjon
Kje- eller lammekjøtt, røyket, speket, bearbeidet eller rett og slett ferskt – fra Havgapet!
Oppdrett? Skjell, tang, fisk, Trenger tørkehus

Helse

Torvspa. I Tyskland finnes det flere spa som baserer seg på behandling med torv. Dette er behandlingssteder for folk med ryggplager, revmatiske sykdommer osv. Man kunne sett for seg et fantastisk kursted ute i torvmyren i sør hvor man med utsikt til havgapet kan gjennomføre smertelindrende torvbad.

Miljø

Etablering av lokal, fornybar energiproduksjon i egen regi eller i samarbeid med andre

Enøkrådgivning og gjennomføring av energitiltak (se nærmere beskrivelse neste plansje)

Grønn mobilitet eksempelvis delingsordninger for bil og sykkel for befolkningen og turister, inkl. utvikling av app'er

SIRKULÆRØKONOMISK SUPERKOMMUNE

BYGGEBRANSJE

Ved innføringen av teknisk forskrift til Plan- og bygningsloven i 2007 (TEK07), startet en utvikling mot mer miljøvennlige bygg. På de 11 år som har gått, har vi fått både passivhus, plusshus, klimanøytrale bygg (ZEB) og miljøsertifiserte bygg gjennom BREEAM Nor.

Det har vært energireduksjon og energiproduksjon som har fått størst oppmerksomhet disse årene, men gjennom BREEAM-Nor og ZEB (Zero Emission Building) har mer miljøvennlig materialbruk også blitt et tema. Klimagassutslippene til et nybygg er nå større enn utslippene til energi til drift av byggene sett over 60 år. Og utslippene til materialbruk skjer i år null, dvs ved bygging.

Alle er enige om at utslippene av klimagasser fra byggsektoren må reduseres. Utslipp som skjer i nå-tid er de viktigste å redusere. Fokuset på klimavurdering av bygg dreier seg derfor fra en noe ensidig energifokus, til å omhandle klimagassfotavtrykk inkludert materialer og transport. Ombruk av materialer er i dette bildet et svært viktig virkemiddel.

En annen utfordring med energifokuset i bygg er at byggene har blitt dyrere. Teknisk infrastruktur står for over 30% av byggekostnadene. Når kravene til energiproduksjon, isolasjon og energireduksjon blir større, går prisen på det man bygger ytterligere opp.

Studerer man de nye byggedirektivene fra EU, vet man hvilken vei de nye tekniske forskriftene går i Norge også. Når man i 2020-2025 er nødt til å kompensere for materialbruk som bygget bruker, og transport for dem som bor der vil byggene vi skal bygge bli dramatisk dyrere, dersom man fortsetter å bygge innenfor dagens konvensjonelle byggeri.

I dette bildet vil reduksjon av persontrafikk og miljøvennlig materialbruk med ett tvinge seg frem som avgjørende for byggebransjen. I dette perspektivet er eksisterende byggemasse på en gitt tomt en ressurs, ikke en utgift. Man sparer også utgifter på å slippe å kaste byggematerialet man er ansvarlig for.

En videre konsekvens av dette er at materialer fra andre byggeplasser også har en potensiell verdi for et hvilket som helst byggeprosjekt. Dette bunner ut i at et brukt byggemateriale har 0 i klimagassfotavtrykk (litt avhengig av hvordan materialet må bearbeides før ny bruk). Å ha materialer med null i klimagassfotavtrykk er en fordel når prosjektets klimagassfotavtrykk skal beregnes - og gjennom dette identifisering av prosjektets nødvendige utslipsskompensasjon - eksempelvis solceller, geobrønner mm.

Denne måten å se prosjekter på er allerede tilstede i norsk utvikling. Nær sagt alle forbildeprosjektene innen miljø tenker på denne måten, eksempelvis ZEB COM. Altså en Zero Emission Building COMPLETE som både tar hensyn til: Building materials – construction – operation

and demolition/recycling. Fremtidens bygg tar hensyn til materialenes klimagassfotavtrykk og må kompensere for dårlig materialbruk. Det er i dette bildet upcycling/gjenbruk virkelig har livets rett.

Dersom man flytter fokus fra energi, til klimagass, bør man i det hele etterstrebe løsninger som reduserer ressursbruk i bygg. Å bøte på problemer med ytterligere tekniske installasjoner (eks solceller), øker prosjektenes omfang og kostnad og er i utgangspunktet ikke bærekraftig. Det finnes metoder som reduserer tekniske anlegg, reduserer materialbruk og reduserer installasjoner. Dette er god miljøpolitikk, og er god business! Det er billigere å bygge på denne måten.

GJENBRUK

Det er tre hovedformer for gjenbruk av byggematerialer:

- 1:1 Gjenbruk
- Upcycling
- Downcycling

I tillegg har man andre retninger som handler mer om interiørdesign mm som er lite relevant i denne sammenheng.

1:1 Gjenbruk

Man kan bruke material eller et produkt, som et vindu, fra et prosjekt i et nytt prosjekt. Produktet forandrer hverken form eller nytteverdi og gjør samme "jobben" på det nye stedet man setter det. Dette kan gjøres for konstruksjonssystemer, og byggdeler - og er meget vanlig i form av interiør (mødbler, ovner etc etc).

Dersom man skal kunne arbeide med dette i større skala trenger man som oftest et sted å mellomlagre produkter, slik at man kan bruke det i prosjekter.

Upcycling

Man tar et material eller et produkt og bearbeider det, slik at man gjennom prosessen gir produktet en høyere verdi. Vanlig er å se på avfallsprodukter som man bearbeider og gjør om til et byggemateriale. Det er flere upcycle produkter som lages, og en enkel tilnærming er produkter i tre. treflis kan limes sammen og brukes som gulv eller plater.

Downcycling

Hvis man har et produkt eller et material med en gitt verdi, og man ødelegger dette og skaper et produkt med lavere verdi, kalles det downcycling. Et eksempel på dette er forsøk på å gjenbruke betong. Det er vanskelig 1:1, det er for energikrevende å upcycle, så man knuser betong konstruksjoner og bruker det som råmateriale i ny betong, eller som fyllmasser i landkapsdesign.

Alle disse tre retningene vil gi produkter med lavt klimagassfotavtrykk. Upcycling er riktignok den best ansette modellen, nettopp fordi man gir mer verdi og liv til noe som hadde og kunne vært kastet.

Ser vi globalt har materialuttaket mer enn doblet seg siden 1980 - og det øker hvert år. Tidlig i august meldte alle nyhetskanaler at verdens ressurser for 2018 var brukt opp. I Norge brukte vi sannsynligvis opp vår andel av dette uttaket tidlig på vårparten. Kun 9% av de materialene vi utvinner, gjenvinnes i naturlige kretsløp. Gjenbruk vil bli et overgripende tema for de fleste bransjer i tiden som kommer. Sirkulær materialbruk i byggebransjen er ett av svarene også her.

PÅ FEDJE

Det mest miljøvennlige bygget man kan bygge, er å ikke bygge noe bygg i det hele tatt. Dette er sant generelt, og på Fedje spesielt. For Fedje er gjenbruk dobbelt viktig.

Det er i dag flere tomme lokaler på Steinborg. Den gamle og tomme industrihistorien står som vitner på en tid med aktivitet, velstand og folk. Nye bedrifter som har prøvd seg, har kastet inn håndkleet til slutt, og bidratt til inntrykket av at det ikke går. Å se tomme lokaler i det daglige gjør noe med stedsfølelsen.

Nytt liv i tomme bygg bør være en nøkkeloppgave for Fedje kommune i tiden som kommer. Vi tror kommunen bør bruke egne programmer som aktører for å skape dette livet.

Videre foreslår vi å lansere et kommunalt gjenbruk og upcycling-prosjekt, for hele kommunen. Som del av en ny og tydelig miljøsatsing bør kommunen identifisere:

- alle avfallsprodukter
- alle råvarebehov
- alle tomme bygg
- alle funksjoner både offentlige og private som trenger mer plass
- nye programmer som ønskes til Fedje

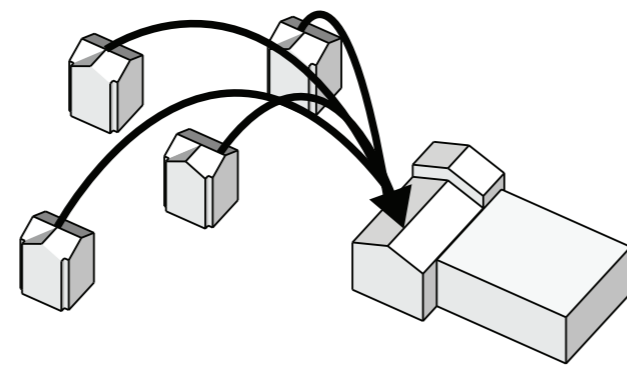
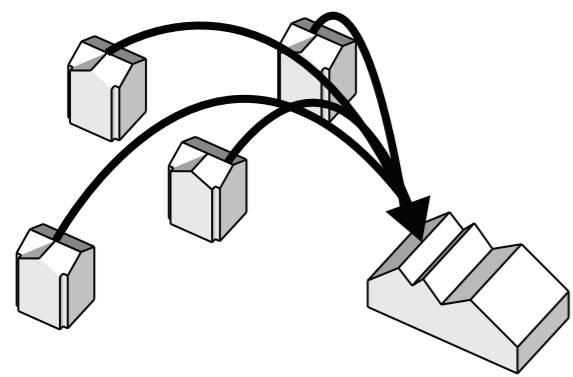
Videre bør kommunen tenke nytt og sirkulærøkonomisk. La Fedje kommune bli den første sirkulærøkonomiske kommunen i Norge. Amsterdam er første byen i Europa. Det er en celeber klubb.

Dette løser flere ting på en gang, og nye interessante prosjekter kan oppstå. Gråvann fra boliger kan omgjøres til gjødsel for matproduksjon. Gjenvinning av fosfor fra kloakk fra campingturister kan gi nytt liv i landbruket. En bedrifts avfall kan brukes som råvare i en annen bedrift. Avfall fra fiskeoppdrett kan brukes som gjødsel for tangproduksjon. Er man flink kan man identifisere nye bedrifter og nye muligheter innen den sirkulærøkonmiske tankegangen.

Grepet er miljøvennlig og vil skape internasjonal oppmerksomhet.

Grepet har stort markedsføringspotensial. Sirkulærøkonomi og gjenbruk er de heteste trendene innen byggebransjen.

Men først og fremst løser det utfordringen med tomme bygg i sentrum. Tomme bygg får nytt liv. Nytt liv danner ny identitet. Transformasjon av identitetsbygg skaper ny stolthet og ny giv. Og kommunal aktivitet øker mulighetene for urbane aktører å lykkes.

RÅDhus 1.0

Det første prosjektet innen den nye sirkulærøkonomiske kommunen er koblet til kommunen selv. Det skal bygges nytt kommunehus. Kommunale funksjoner er i dag lokalisert flere steder på øyen, og selve kommunehuset er i et gammelt trehus et gdt stykke inne på land. Kommunen ønsker en samlokalisering mer sentralt.

Vi må tenke nytt! Midlene avsatt til nybygg, må i stedet brukes til å ruste opp og ta i bruk den gamle fabrikk på kaien i Steinborg. Effekten av flyttingen blir enda større. Kommunen bruker sine midler for å håndtere en av de største utfordringene, samtidig skaper kommunen liv på det stedet i kommunen det er viktigst å skape liv på. Dette er en vinn-vinn situasjon for alle parter.

Vi har vist en visjon for nytt kommunehus på Fedje. Det består av en transformert fabrikk kropp, med et lite påbygg. Vi har tenkt prosjektet bygget i upcyclet materialer. Vi har også vist en nytolkning av "klokkeårnet" som settes på et volum som kan romme atelier eller musikerbolig, og som er bygget som et gammelt noheng.

Prosjektet kobler historisk lesbarhet og identitet, sammen med et faktisk behov for areal, og det ypperste og siste innen miljø fra byggebransjen.

RÅDHUS 1.0

INFRASTRUKTUR & MILJØ

MILJØPLAN

Siden privatbilen ble allemannseie, har tettsteder og byer i Norge, Europa og i verden for øvrig blitt planlagt med bilen som en viktig premiss. Bilen gir fleksibilitet og komfort med ly for vær og vind. Med klimatrusselen hengende over oss, må byene og tettstedene planlegges for betydelig mer effektiv transport da transportsektoren er den sektoren som står for de største utslippene, nær etterfulgt av olje- og gassindustrien.

Transport vs mobilitet

Byene og tettstedene må planlegges på en måte der transportbehovet reduseres og hvor varer og personer sikres en bærekraftig mobilitet. Vi kan tenke oss 4 trinn i en slik planlegging

Trinn 1: redusere behovet for motorisert transport

Trinn 2: fremme gang- og sykkeltransport og redusert varetransport

Trinn 3: fremme nye løsninger som bil- og sykkeldeling, behovsstyrt offentlig transport

Trinn 4: Etablere infrastruktur for lading, deletjenester og effektive kommunale tjenester

Det er ikke gitt at vi har beskrevet alle mulige tiltak, men det kan være en start for å øke sikkerheten langs veien, starte en prosess med mer klimavennlig transport og mobilitet, en utvikling som også bidrar til at folk møtes oftere enn at hver mann eller kvinne sitter i hver sin bil. Noen av tiltakene kan også bidra til nærignsutvikling.

TRINN 1

For et tettsted som Steinborg kan trinn 1 bety at:

- Nye funksjoner som nytt administrasjonsbygg lokaliseres så sentralt som mulig
- Nye bygninger utformes for å sikre gode og lune uterom
- Halvklimatiske soner vurderes der sykkel tillates som et fremkomstmiddel
- Gang- og sykkeltraseer planlegges langs de viktigste veiene.

TRINN 2

- Det etableres romslige skjermede sykkelparkeringer og gang- og sykkeltraseer med vindskjermer på vind- og værutsatte steder
- Det etableres nærbusser som henter folk der de bor og frakter dem til/fra Steinborg og fergekaia evt andre populære steder
- Varetransporten fra kaien organiseres og kollektiviseres slik at ikke alle må hente og bringe sine varer selv
- Avfallshåndteringen kan effektiviseres med fellesløsninger for flere hus med nedgravde avfallsdunker som hentes når de er fulle – dvs ved behov
- Kommunen kan via informasjonskampanjer og sykkelaksjon søke å få folk til å parkere bilen oftere og bruke sykkel eller gå.

TRINN 3

- Alle kommunale kjøretøyer elektrifiseres
- Kommunen etablere tjenester selv eller i samarbeid med private for bildelingstjenester, bysykkelordning og båtdelingstjenester med elektriske motorer. Det finnes sykkeltyper som har vind- og værskydd.
- Finne gode kollektivløsninger som buss etter behov, elektriske bil-, sykkel- og båtdelingstjenester

TRINN 4

- Kommunen må ta initiativ for å få etablert ladeinfrastruktur for biler, sykler, busser og ferger
- Det etableres bil- og sykkeldelingsordninger i kommunal regi eventuelt i offentlig/privat samarbeid
- Disse nye tjenestene styres via app'er hvor beboere og turister kan reservere og betale bruken av bilen, sykkel eller båten via smarttelefonen. Dette er løsninger som finnes på markedet. Kommunen må ta initiativet til å få disse til Fedje.

ENERGIFORSYNING

En utvikling av Steinborg vil naturlig nok føre til at energibehovet øker som følge av nye bygg og elektrifisering av bilpark, ferger, mm. Vi har ikke undersøkt kapasiteten på el.kablene til Fedje, men det antas at, som for mange steder i distrikt-Norge, har en stor del av bygningsmassen direkte el. oppvarming via panelovner. Privathusene har med stor sannsynlighet en vedovn og mange har installert luft-luft varmepumper. Næringsbygg og industri har el. tariff der de betaler for effekt (kW) i tillegg til energi (kWh). Mens privatkunder betaler kun for energi (kWh) fra strømleverandør og netteier. Med innføring av AMS, elektroniske målere, har nettselskapene instrumentet til å måle effektuttaket til alle forbrukere. Derfor kan det være mulig at private forbrukere i fremtiden også kan bli fakturert for effekt. Prisutviklingen de siste 3-4 år har vist en dobling av effektprisene og en reduksjon i elprisene, ref. www.hafslund.no . Dette er en utvikling som sannsynligvis kan fortsette; der effektkostnadene øker og kostnadene for energiledet reduseres.

Trinn 1: reduser energibehovet

Trinn 2: styr effektuttaket og energibehovet

Trinn 3: vurder et felles varmedistribusjonssystem for hele eller deler av Steinborg

Trinn 4: utnytt fornybare energikilder inkl energi- og effektlagring

Det anbefales at Fedje kommune utarbeider en egen energi- og klimahandlingsplan om det ennå ikke foreligger (Lovpålagt).

For Fedje kommune kan en trinnvis utvikling på energiområdet bety følgende (listen er ikke uttømmende):

TRINN 1

- Iverksett kartlegging og gjennomføring av enøktiltak i kommunale bygg. Enova har støtteprogram som kan akselerere gjennomføringen, se www.enova.no
- Engasjer eller ansett egen enøk-rådgiver tilgjengelig for private og næringsliv. Denne funksjonen kan dels finansieres via støtteprogrammer fra Enova hvis energirådgiveren driver eget selskap eller er ansatt hos et selskap.
- Vurder felles innkjøp som etterisolering av loft, etterisolering av vegger, utskifting av vinduer, installasjon av varmepumper, utskifting av gamle vedovner til rentbrennende ovner, solceller på offentlige og private tak, osv

TRINN 2

- Vurder om styringssystemer er en del av en felles innkjøpsordning – se trinn 1
- Samarbeid med BKK om å styre effektuttaket på store el.installasjoner

TRINN 3

- Vurder hvilke bygg som kan knytte seg sammen i et felles nærvarmeanlegg
- Termisk energiforsyning: konverter kommunale bygg til vannbåren varme for å kunne utnytte fornybar energi

TRINN 4

- Effekt- og energilagring må sees på i sammenheng med energiproduksjon
- Vurder lokal fornybar energi som overskuddsvarme fra kjøl- og fryseanlegg fra fiskeindustri, sjøvannsbaserte varmepumper, kombinert vind-/diesel-/solenergianlegg, biogassanlegg med kraft-/varmeproduksjon basert på kloakk, fiskeavfall, matavfall

MOBILITET

Kartet til høyre viser et eksempel på hvordan et alternativt transportsystem kunne fungert på Fedje. Deler av persontransporten kan flyttes over til sjøveien. Dette er måten transporten på vestlandet har fungert i århundrer, og fortsatt gjør på store deler av Sørlandet. Man kan se for seg at det organiseres et system der man kjøper inn 10 båter som utplasseres på strategiske punkter på øyen; i første omgang i den indre skjærgården. Disse punktene har en dobbel funksjon som transittpunkt mellom el-syssel/syssel og båt. Denne typen knutepunkt genererer liv. Både fastboende, turister og dersom dette gjennomføres, også studenter som ser på urban mobilitet vil flokke til disse transittpunktene der en bytter fra landbasert til sjøbasert transport. Det er i disse punktene en har mulighet for å skape urbant liv. Det er i disse punktene en også bør legge tilrette for leiligheter/overnattingssteder, kafeer, museer etc, slik at en alltid fokuserer annen aktivitet til områder som allerede har dette potensialet.

Når det kommer til styring av slike systemer er det flere måter å gjøre det på. I Kina har man prøvd ut en variant hvor man har gps-sporing på både sykler og sparkesykler. Dette betyr at låner man en sykkel er det ikke nødvendig å levere den tilbake på en annen ladestasjon, men man kan bare legge den fra seg der man er. Det betyr at skal du fra Steinborg og hjem til huset ditt kan du bare sette sykkel i veien når du kommer hjem og så kan nestemann som er i nærheten plukke den opp der.

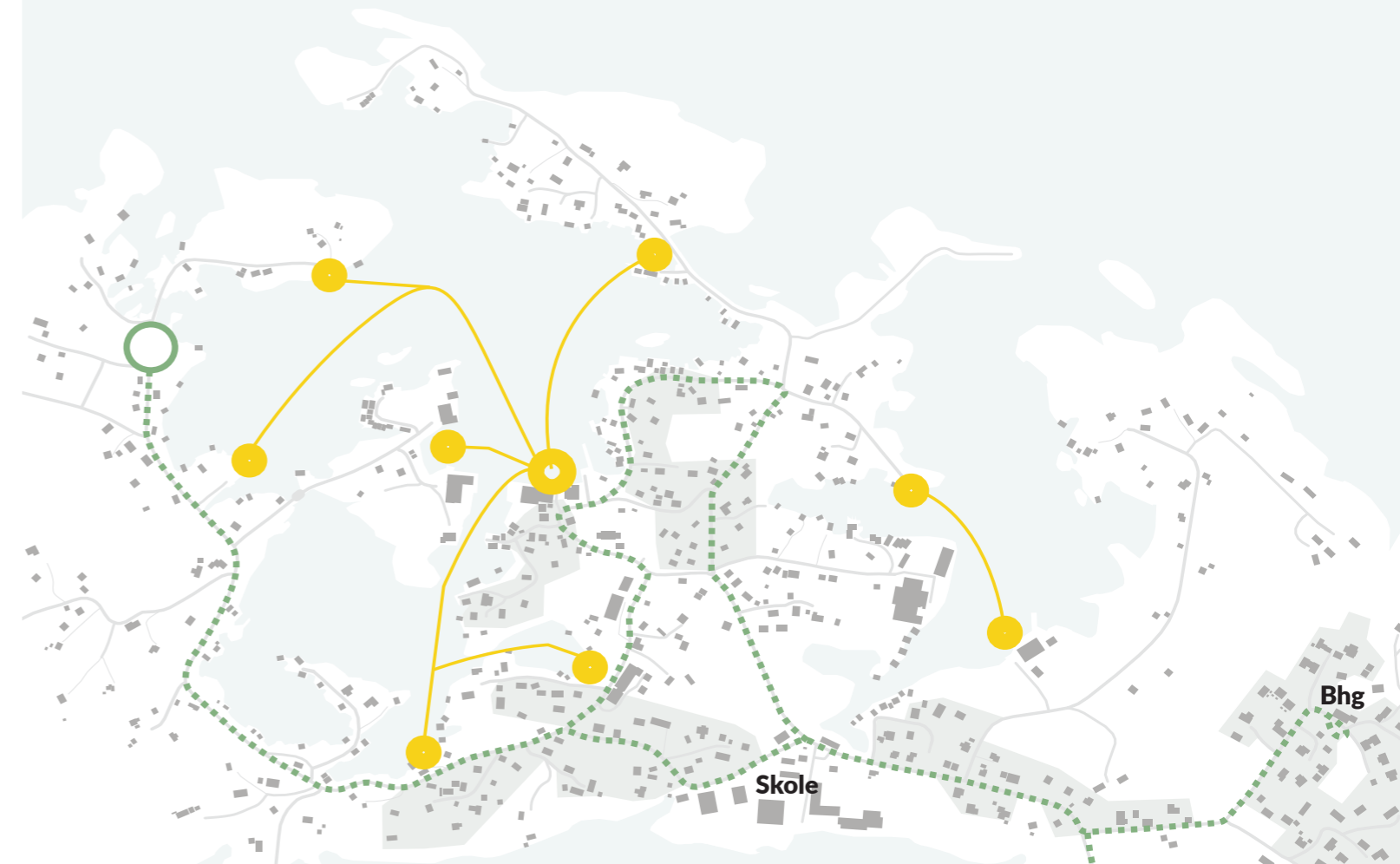
Alternativt gjør man slik bysyklene i Bergen og de fleste andre steder fungerer, man låner på stasjon og leverer på stasjon. Dette styrker også transittpunktets viktighet og troverdighet, da man er noenlunde sikret at det alltid står en sykkel parat når du kommer inn med båten.

Transittpunktene må i tillegg til elbåter ha bryggeplass til privatbåter ettersom det er like sannsynlig at mange allerede eier båt de kan bruke.

Den grønne linjen viser en mulig buss/kommunal taxi trasé som også kunne fungert etter behov i periodene rundt frokost, lunsj og middag hvor det sannsynligvis er størst trafikk.

Bilde over: GOBOAT; elektriske utleiebåter i København

MULIGHETSSTUDIEN

GREPET

På et sted med få innbyggere er det viktig å kanalisere menneskestrømmene riktig. En spredning av tjenester og tilbud gjør at folk oppholder seg på forskjellige deler av øyen, og sannsynligheten for de gode hverdagsmøtene minskes. Ønsker man at formelle og uformelle møteplasser skal fungere er man avhengig av at folk forholder seg til de samme målpunktene i noenlunde samme tidsperiode.

Steinborg er et sjarmerende sentrum med en rik og tydelig historie. For å ytterligere forsterke sentrum foreslår vi å flytte det nye kommunehuset inn i de gamle lokalene i "Fryseriet". Dette vil bidra til å skape mer aktivitet i sentrum, og det kan også få potensielle ringvirkninger for omkringliggende eksisterende og fremtidig næringsliv som kaféer og butikker. Flere brukere og ansatte samles på et mer komptakt område.

Videre er det foreslått relativt moderate men virkningsfulle grep for å trygge fotgjengere fra fergekaiaen og inn til markedsplassen ved Matkroken. Fortau på begge sider av veien reduserer gjennomkjøringstiden og bidrar til å stramme opp den trafikkale situasjonen i Muren.

Ved elbilverkningen foreslår vi en forsterket ladehub med kombinasjonen bil, båt og sykkel. For både turister og beboere vil sykkel kunne være et godt alternativ i store deler av året. El-sykkel har også vist seg å være et effektivt fremkomstmiddel som kan passe for både eldre og yngre.

Plassen foran matkroken er idag i stor grad preget av parkering og oppleves litt utflytende med kombinasjonen handel, private forhager, naust og kai. Ved å etablere et nytt felles dekke(beskrevet på neste plansje) kan man se for seg at også det offentlige rom vil fremstå tydeligere.

Parkeringsplassen opprettholdes som idag, men legges under lette tak for også å gi dem funksjon som overdekket oppholdssted. Det som i tegninger er definert som "Rådhusplassen" altså kaien vest for Matkroken er i usikker teknisk tilstand og har dermed ikke blitt programmert i noen særlig grad. Området kan uansett møbleres med benker og bord og fungere som en speiling av uteområdet til Fab8 hvor man kan spise lunsj en skyfri sommerdag.

Rett sør for denne plassen ligger kabelferjen. Dette er viktig lokal infrastruktur og vil bli enda viktigere i tiden fremover om man ser for seg en boligutbygging i Uthaugundet. Vi har foreslått en nedtrapping med ny pælebrygge mot kabelferjen slik at man også i sentrum har bedre tilgang til sjøen. Dette kan fungere både som krabbeletingssted for barn og sitteplasser for voksne.

Huset i innkjørselen fra Muren som er markert som kunstner/musiker-bolig er såvidt vi har skjønnt i kommunalt eie og kunne dermed tenkes transformert. Boligene kan erstattes i Uthaugundet og man ville fått en mer aktiv og

utadventt funksjon i sentrum. Her kan man se for seg små gratis utstillinger og konserter etter endt opphold for artistens periode.

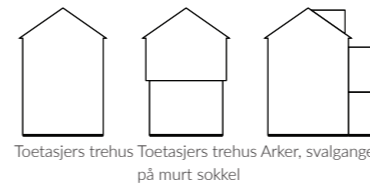
I Uthaugundet er det foreslått en blandet utbygging med naust, boliger, campingplass og noen fellesfunksjoner. Naustene ligger som en skjermvegg mot vintervinden og skaper et indre skjermet område for boligene. Det er planlagt slipp med enkel adkomst for bil, men området som helhet betjenes av felles parkeringsplass i nord. Ved siden av denne ligger også campingplassen tilbaketrukket fra sjøen med et nytt servicebygg med tømrestasjon. Den tidligere campingplassen foreslås benyttet til utbygging av bolig og naust. I forslaget under har vi også tatt oss til rette på eiendommen til Bukser & Berging for å få til en tettere struktur inn mot sundet. Dette avhenger nødvendigvis at en avtale mellom tomteeier og kommunen.

FEDJEHUSET

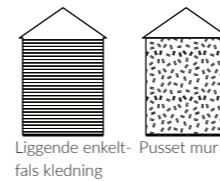
For å kunne foreslå ny arkitektur og nye bygg på Fedje er det avgjørende å skjønne hva som allerede er der idag. Å tegne noe nyskapende er uproblematisk, dette gjøres til stadighet, men om arkitekturen ikke er lokalt forankret, forståelig for dem som skal bruke den, og tilpasset sin kontekst vil et nybyggerprosjekt virke fremmedgjørende og i verste fall provoserende.

Den enkle analysen til venstre sier noe om hvilken bestanddeler det gjennomsnittlige Fedjehuset består av. Dette betyr ikke at alle hus er slik, men vår gjennomgang viser at mange av grepene er gjentakende. Dette vil igjen være avgjørende for formspråk og materialbruk i det som videre presenteres. Rene, enkle former med sal og valmtak og en utstrakt bruk av tre og skifer. Bildet under viser en moderne tolkning av dette formspråket, sober og lavmælt arkitektur med kvalitetsmaterialer.

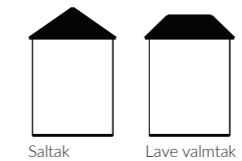
Boliger

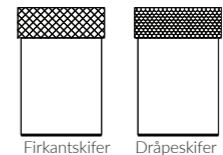
Kledning

Takform

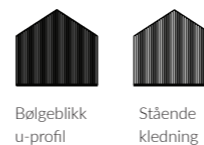
Takmateriale

Naust

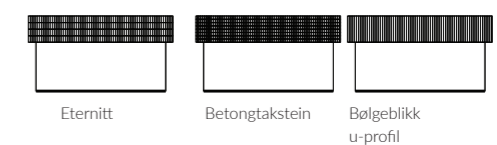
Kledning

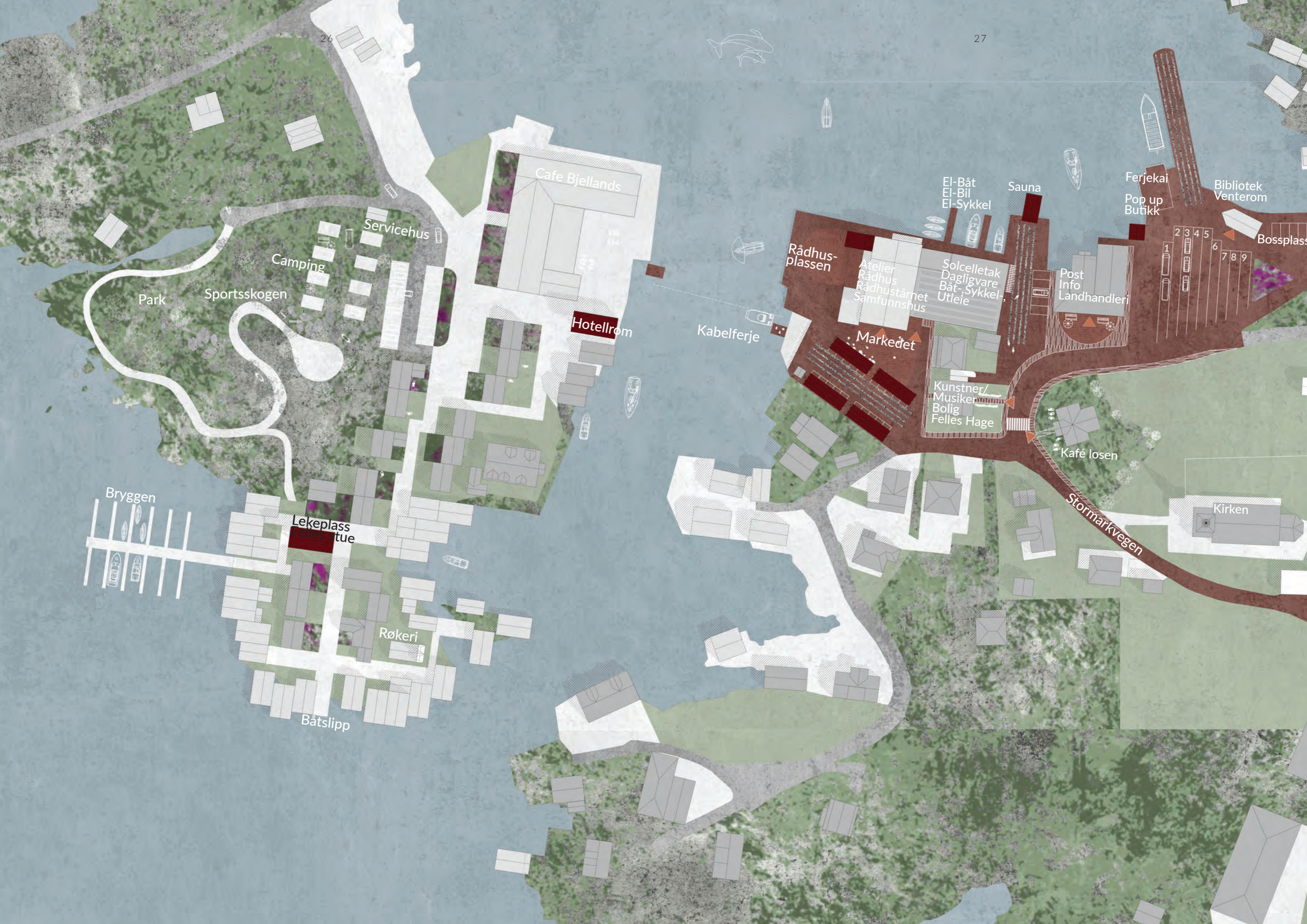

Takform

Takmateriale

Cafe Bjellands

Servicehus

Camping

Sportsskogen

Park

Hotellrom

Kabelferje

Rådhus-
plassen

Atelier
Rådhus
Rådhusårnet
Samfunnshus

Solcelletak
Dagligvare
Båt-Sykkel-
Utleie

Sauna

Ferjekai
Pop up
Butikk

Bibliotek
Venterom

Bossplass

Post
Info
Landhandleri

Markedet

Kunstner/
Musiker/
Bolig
Felles Hage

Kafé losen

Bryggen

Lekeplass
Felles tute

Røkeri

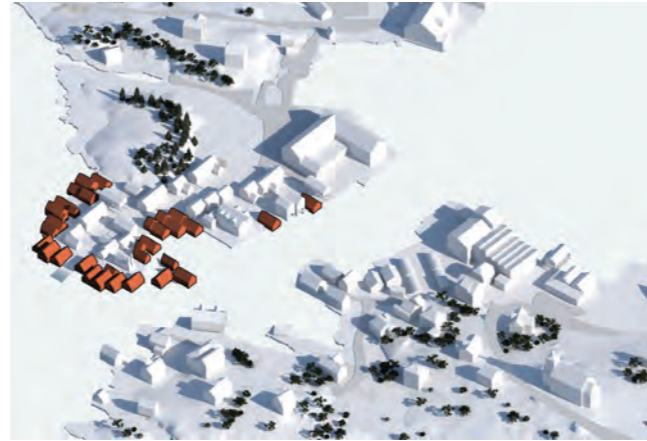
Båtslipp

Kirken

Stormarkvegen

ELEMENTENE

Nothengene

En av de klassiske kysttypologiene er nothengene. I dette prosjektet foreslår vi å gjeninnføre dette som et gjenkjennbart element som plasseres enkelte steder i Steinborg og Uthaugssundet og skaper en rød tråd gjennom de transformerte sentrumsområdene. Gamle bilder viser at Fedje har hatt pælehus, men om de har fungert som notheng eller noe annet er vi ikke sikre på. Uansett har disse byggene stor verdi ved at de tilbyr overdekket uteareal, og man kan skape en tørr lekeplass på regnværsdager som et tilbud for barnefamilie og andre på Fedje. Den opphøyde delen av byggene foreslås brukt som atelier, enkeltromshotell, sauna, museum og forsamlingsrom.

Naustene

Langs hele randsonen av det utfylte arealet i Uthaugssundet foreslår vi tett bebyggelse med naust. Dette er naust i ordets rette form, og ikke forkledde fritidsboliger. Man kan se for seg en variasjon av naust med direkte innkjøring fra sjø, og naust som ligger litt høyere med egen slipp og drag for båt. En kan se for seg både kommunale-, fells- og private naust.

I midten av området er det planlagt felles slipp med snuhammer.

I vest er det foreslått en flytebrygge som kan være både faste plasser og gjestebrygge alt etter hvilket behov som er størst på øyen.

Boligene

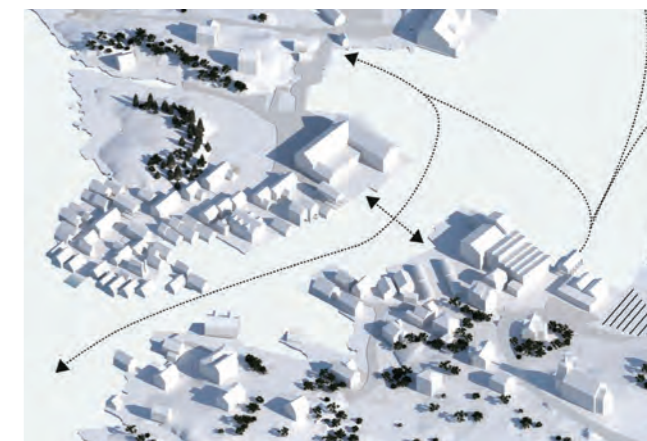
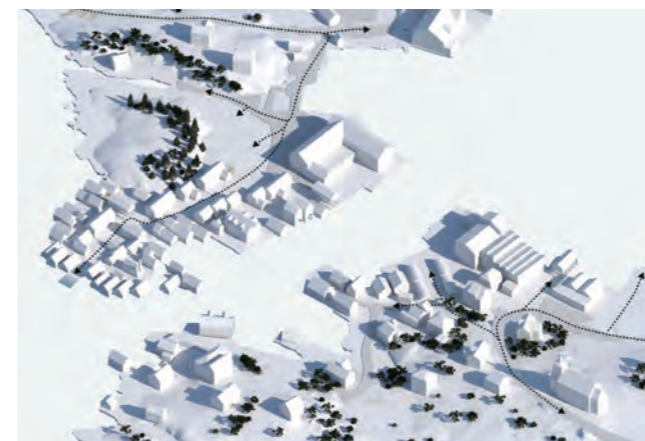
Inntrukket fra sjøen ligger boligene. Vi har vist en større utbygging enn etterspurt, opptil 20 rekkehus eller enda flere leiligheter, men dette er primært for å vise hva kapasiteten faktisk er. Boligene er organisert langs en gate i nord og et lite tun i sør. I utkanten av tunet finner vi både en felles røykestove, fellesrom (som kan lånes til bursdager, overnattingsgjester, eller annet festlig lag) og en overbygget lekeplass. De to husene som ligger i sjøen ved Fab8 er tenkt som tre-etasjers hus med båtgarasje i første. Generelt sett tillater dette forslaget en god mix av størrelser og typer bolig som nødvendigvis må justeres etter faktisk markedsinteresse. Det kan være leiligheter, tomannsboliger og rekkehus.

Markedsplassen

På dagens parkeringsplass ved Matkroken foreslås det en multifunksjonell lettkonstruksjon. Disse byggene vil i det daglige fungere som overbyggete parkeringsplasser, men kan når anledningen tilsier det også fungere som markedshaller.

Man kan se for seg både handel av lokale varer, utendørs malekurs, konserter, oppvisning fra kulturskoleelever, sommersjakkturnering osv. I dette forslaget er det totale antallet parkeringsplasser 25 inkludert el-billading på kaien (mot 20 idag), og man kan se for seg at noen av disse overbyggete plassene også kan møbleres for å lage tørre møteplasser.

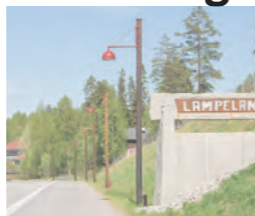
Bakkedekket

For å differensiere sentrumskjernen fra det overordnet vegnettet foreslår vi en endring i dekket. Dette kan gjøres på flere måter; man kan legge ny farget asfalt, maisdekke, brostein, skifer, gatestein eller rett og slett male dagens asfalt. Dette har blant annet blitt gjort i noen av de farligste sykkelstiene i Bergen for å tydeligere skille motoriserte og myke trafikkkanter.

Et rødt(eller i det hele tatt farget dekke) vil være en tydelig indikator på at man entrer en annen sone. I kombinasjon med fartsdumper ved kirken og på kaien er dette elementer som kan redusere hastighet og øke grad av trygghet for myke trafikanter.

Møblering

På fergekaien, ved Landhandleren, på Rådhusplassen og ved Matkroken tenker vi det er rom for mer møblering. Dagens trebenker ved inngangen til matkroken fyller en viktig funksjon som pause og møteplass og dette tilbudet kan med fordel suppleres.

I Florø gikk kommunen tidlig ut og sa at alle nye kommunale gjerder langs veier og gater skulle bygges i skikkelige materialer, dermed er byen nå fylt opp av fantastiske, svartlakkerte smijernsgjerder.

I både Brønnøysund og Lampeland har man satset på identitetskapende belysning, og begge har nå røde gatelamper for å markere sentrumkjerne. Kunne man sett for seg noe lignende på Fedje? Fedjebenken av gamle jernbanesviller, -spiselige lyngvekster i alle plantefelt i sentrum osv. Dette er små grep som kan ha stor trivsel-effekt.

Trafikk / Bil

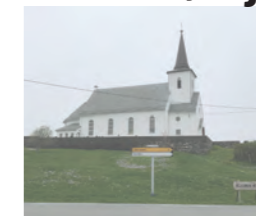
For å ytterligere sikre fotgjengerne er det etablert fortau i Muren. Dette er gjort ved å smalne inn kjørefeltet slik man på begge sider av veien får plass til smale fortau. Dette gjør også at man får bedre oversikt når man kommer ut porten fra Kafé Losen.

Vi opplevde veien som såpass smal i utgangspunktet at det ved flere punkt uansett ikke var plass til to biler i bredden, og da kan man like godt heller legge til rette for fotgjengerne.

I svingen i Muren er det også foreslått krysningsfelt fra Kafé Losen mot Matkroken og Rådhuset. Fortauet må ikke nødvendigvis heves over kjørefeltet, men kan markeres med en malt stripe eller kantstein.

Utover dette er det overordnede veisystemet ikke forandret. Boligene i Uthaugundet får felles parkering ved campingplassen i utkanten av feltet.

Trafikk / Sjø

Fergekaien er det første du møter når du besøker Fedje. Kaien er idag fint tilrettelagt med et lite bibliotek, toaletter, dagligvare, og biloppstillingsplass. Når man kjører av fergen ligger kirken i fond, og dette ønskes opprettholdt av kommunen.

For å tilrettelegge for flere biloppstillingsplasser på fergeleiet foreslår vi en utviding av feltene på bekostning av plassen foran servicebygget. Man kunne sett for seg å fysisk utvide oppstillingsarealet, men det ville sannsynligvis gått utover vollen opp mot kirken som etter vår mening bør få ligge urørt. En utviding av feltene slik vi har vist, må gjøres i samarbeid med veimyndighet og må godkjennes ihht svingradius for kjøretøy etc.

UTHAUGSUNDET SETT FRA SØR

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Øyvind Tolleshaug		18/542

Saksnr	Utval	Type	Dato
004/19	Kommunestyret	PS	12.02.2019

Budsjettregulering investeringar 2018 - II

Saksutgreiing:

I starten av oktober 2018 oppsto det ein stor vasslekkasje i klasserom B på nyeskulen. Vi hadde tidlegare på året hatt nokre mindre lekkasjar i klasserom C og D. Desse fekk vi tetta. Det greidde vi ikkje i klasserom B.

Tilbodsinnbyding på legging av ny papp og nye beslag vart 8. oktober sendt til Fløysand Tak AS og Protan Entreprenør Hordaland AS med tilbodsfrist 22. oktober 2018. Begge firma leverte tilbud.

Nyeskulen har tre takflater med eit samla areal på 1080 m². Samla beslaglengde er 250 meter.

Fløysand Tak AS hadde det rimelegaste tilbodet (482.205 kr) og vart valt. Arbeidet vart utført i november 2018.

I protokollen frå formannskapsmøtet den 16. oktober 2018, står det :

Rådmannen orienterte om akutt behov for skifte av tak på nyeskulen. Anbod er sendt ut, med frist 22.10.18. Kostnadsoverslag 500 000 kr + mva. Var tenkt til budsjett 2019, men må gjerast no.

Kostnaden vart 496.000,- kr + mva

Revisjonen vil at det skal vera størst mogeleg samsvar mellom budsjett og rekneskap og rådmannen gjer difor frå legg om ei budsjettendring.

Forslag til vedtak:

Fedje kommune

Kommunestyret gjer følgjande endring i investeringsbudsjettet for 2018 :

Tiltak	Art	Budsjett	Endring	Nytt budsjett
2220 – SKULELOKALE				
<i>222003 – Vøling av av tak på nyeskulen</i>	32300	0	+500'	+500'
<i>MVA</i>	34290	0	+125'	+125'
SUM			+625'	+625'

Finansiering	Art	Budsjett	Endring	Nytt budsjett
8800 – Interne finanstransaksjoner				
<i>- Saldering bruk av fond</i>	39480	- 3 689'	- 500'	-4 189'
<i>MVA</i>	37290	0	-125'	-125'
SUM			-1 050'	-1 050'

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Nadine Gutte-Preusse		19/33

Saksnr	Utval	Type	Dato
009/19	Formannskapet	PS	22.01.2019
005/19	Kommunestyret	PS	12.02.2019

Heimesjukepleiebil

Vedlegg:

Fedje Kommune Ion

Partner Mester Electric Fedje K0mmune

Saksutgreiing:

Bakgrunn

For 2 år sidan kjøpte Fedje kommune ny bil til heimesjukepleie. Bilen brukar diesel og har partikkelfilter. Etter vi har kjøpt bilen, har bilen vert på verkstad 3-4 gangar i året for å få orden på tett partikkelfilter. Problemet med partikkelfilter er at motoren ikkje vert varm på dei korte strekningar vi køyrer her på Fedje og dermed samlar seg støv i filteret. Dersom filteret ikkje vert reingjort når systemet seier at partikkelfilter er tett, kan det føra til varig skade av motoren. Det har vert ein episode der det vart venta litt for lenge med verkstad, der bilen melde fare for motorskade og måtte tauast til verkstaden. Verkstadsbesøka tyder reisekostnadar og timebetaling for den som leverer bilen til verkstad pluss at heimesjukepleie må bruka drosje for å koma til brukarane. Det vert ein annan kvalitet i teneste og ofte ventetid, sidan drosja ikkje berre køyrer oss.

Vurdering

For å unngå stadig tur til verkstad og meirkostnadar ville eg rå til å byta ut bilen med ein elbil. Det er vedlagt to tilbod frå forhandlaren om ein varebil og ein personbil. Begge bilar er elektrisk og vert levert med to sett dekk. Forhandlaren tek nåverande bilen i innbytte mot prisreduksjon av nykjøpt bil. Personalet angjev sjølv at dei ynskjer ein mindre bil som er lettare å handtera. Behov for varebil er berre sjeldan tilstades og dei fleste ting (rullestol, dostol, rullator) kan transporterast i ein liten bil med nedlagt baksete.

Folkehelse

Miljø

Alternativ til innbytte av bil kan vere å la motoren stå på og gå seg varm når personalet er hos brukaren. Dette er sterk miljøbelastande.

Fordelen med elektrisk bil er at den ikkje brukar drivstoff og dermed ikkje har noko utslipp.

Økonomi

Nåverande bil Peugeot Bipper vert ført på lista per i dag med kr.70000 . Dersom det skulle vere

Fedje kommune

aktuell med innbytte, måtte bilen taksterast før det for å få eksakt pris.

Det er innhenta to tilbud: varebil Peugeotout Partner elektric til kr.215000 og personbil Peugeotout Ion elektric til kr.160000 . I forsikringa gjer det pristeknisk ingen stor skilnad om varebil eller personbil. Fordelen med Ion er at han er mykje mindre i storleiken og dermed lettare å styra. Fordelen med Partner er at heimesjukepleie kan transportera større hjelpemidlar utan problem, men det går an å transportera ein klappbar rullestol eller ein dostol og lignande i Ion.

Ved byte til elbil vert spara det drivstoffkostnadar. Straumforbruket skal ikkje vere mykje større med lading av elbil.

Det anbefalast å installera ein ladeboks til kr.20000-30000 for å sikra ein trygg lading. Kostnadspunkt er litt usikker sidan det er installert ladestikkontakt frå før og installatøren må sjå på han for å koma med ein riktig prisanslag.

Konklusjon

Økonomisk belastning og fare for å stå utan heimesjukepleiebil er stor med nåverande bil. Bilen bør bytast ut med ein løysing som er både miljøvennleg og kostnadsbesparande. Personalet ynskjer ein liten bil som har rom for det mest naudsynte. Driftskostnadar til Peugeotout Ion er ikkje mykje større enn til Peugeotout Partner. Alternativet med gåande motor er sterk miljøbelastande og dermed ikkje aktuell.

Nåverande bil burde vert bytt ut med Peugeotout Ion.

Forslag til vedtak:

Nåverande heimesjukepleiebil vert bytt ut med Peugeotout Ion og det vert installert ladeboks.

Formannskapet - 009/19

F - behandling:

009/19, foreslått av Stian Herøy, Høgre

Formannskapet ønsker ei vurdering om det er mulig å løyse saka på anna måte, t.d ved bruk av motorvarmar.

Om det vert naudsynt med kjøp av ny bil ønsker me at finansieringsmåte ligg ved.

Tilleggsframlegg frå Stian Herøy (H) vart samrøystes vedteke.

F - vedtak:

Formannskapet ønsker ei vurdering om det er mulig å løyse saka på anna måte, t.d ved bruk av motorvarmar.

Om det vert naudsynt med kjøp av ny bil ønsker me at finansieringsmåte ligg ved.

Samrøystes vedteke.

Fedje kommune

Bertel O. Steen Bergen AS

Tilbud

FEDJE KOMMUNE
STORMARKVEGEN 49
5947 - FEDJE
NO - NORGE

Tilbudsdato: 10.01.2019
Tilbudsnr: F423854
Selger-ID: Kjetil Selvik Smebye
Selger tlf 55393160
Selger epost: kjetil.selvik.smebye@bos.no
Tilbud gyldig til: 24.01.2019

Vi takker for Deres henvendelse og har gleden av å gi følgende tilbud.

	Veil.pris	Rabatt	Nettobeløp
iOn 5d Active El-bil 67 hk	170 827	23 327	147 500
Vinterhjul 15" Alu U/Pigg			10 900
<hr/>			
Pris bil og utstyr			158 400
Vrakpant			2 400
<hr/>			
TOTALT:			160 800
Herav MVA			0

Årsavgift tilkommer - faktureres direkte fra Statens Vegvesen etter gjeldende satser.

Vi tar forbehold om pris-, avgifts- og spesifikasjonsendringer, samt godkjenning fra finansieringsselskap ifm. lån/leasing.

Ved behov for ytterligere informasjon eller avtale om prøvekjøring, ta gjerne kontakt med oss. Vi håper tilbudet er av interesse og ser frem til en nærmere samtale.

Peugeot har omfattende garantier, fra 5 år / 100 000 km. Se peugeot.no eller spør oss om detaljer rundt garantiene.

Med vennlig hilsen
Bertel O. Steen Bergen AS

Kjetil Selvik Smebye

Besøksadresse	Fakturaadresse	Telefon	Fax	Bankgiro	Avgiftsnr
Liamyrane 3. 5132 Nyborg SWIFT/BIC	Postboks 70 5888 Indre Arna DNBANOKKXXX	55 39 31 60 IBAN	55 39 31 61 NO94 5202 0539 240	5202.05.39240	NO 910 116 851 MVA

Tilbudsnr: F423854
Selger-ID: Kjetil Selvik Smebye

FEDJE KOMMUNE

Utstysrliste		
Beskrivelse	Kode	Pris
Standard lakk	P0	
Stoff Parfait+Mail	7F	
Hvit Antarctique - std lakk	P0H9	
Stoff Parfait+Mail - Blå	7FFL	
	Sum Kr.	0

Besøksadresse	Fakturaadresse	Telefon	Fax	Bankgiro	Avgiftsnr
Liamyrane 3. 5132 Nyborg SWIFT/BIC	Postboks 70 5888 Indre Arna DNBANOKKXXX	55 39 31 60 IBAN	55 39 31 61 NO94 5202 0539 240	5202.05.39240	NO 910 116 851 MVA

Tilbud

FEDJE KOMMUNE
STORMARKVEGEN 49
5947 - FEDJE
NO - NORGE

Tilbudsdato: 07.01.2019
Tilbudsnr: F423380
Selger-ID: Kjetil Selvik Smebye
Selger tlf 55393160
Selger epost: kjetil.selvik.smebye@bos.no
Tilbud gyldig til: 21.01.2019

Vi takker for Deres henvendelse og har gleden av å gi følgende tilbud.

	Veil.pris	Rabatt	Nettobeløp
Partner Mester Electric 67hk L1 E18	240 717	37 863	202 854
Fabrikkmontert ekstrautstyr	3 600	566	3 034
Vinterhjul 15" Stål			6 712
			<hr/>
Pris bil og utstyr			212 600
Vrakpant			2 400
TOTALT:			215 000
Herav MVA			0

Årsavgift tilkommer - faktureres direkte fra Statens Vegvesen etter gjeldende satser.

Vi tar forbehold om pris-, avgifts- og spesifikasjonsendringer, samt godkjenning fra finansieringsselskap ifm. lån/leasing.

Ved behov for ytterligere informasjon eller avtale om prøvekjøring, ta gjerne kontakt med oss.
Vi håper tilbudet er av interesse og ser frem til en nærmere samtale.

Peugeot har omfattende garantier, fra 5 år / 100 000 km.
Se peugeot.no eller spør oss om detaljer rundt garantiene.

Med vennlig hilsen
Bertel O. Steen Bergen AS

Kjetil Selvik Smebye

Besøksadresse	Fakturaadresse	Telefon	Fax	Bankgiro	Avgiftsnr
Liamyrane 3. 5132 Nyborg SWIFT/BIC	Postboks 70 5888 Indre Arna DNBANOKKXXX	55 39 31 60 IBAN	55 39 31 61 NO94 5202 0539 240	5202.05.39240	NO 910 116 851 MVA

Tilbudsnr: F423380
Selger-ID: Kjetil Selvik Smebye

FEDJE KOMMUNE

Utstysrliste		
Beskrivelse	Kode	Pris
ECRANDEVHRTACTILE	LX20	
*	O1	
Sort Onyx - std lakk	P0XY	3 600
* - GRIS2	O1FT	
IJHZ	IJHZ	
	Sum Kr.	3 600

Besøksadresse	Fakturaadresse	Telefon	Fax	Bankgiro	Avgiftsnr
Liamyrane 3. 5132 Nyborg SWIFT/BIC	Postboks 70 5888 Indre Arna DNBANOKKXXX	55 39 31 60 IBAN	55 39 31 61 NO94 5202 0539 240	5202.05.39240	NO 910 116 851 MVA

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Nadine Gutte-Preusse	FE - 230, FA - G10	18/511

Saksnr	Utval	Type	Dato
006/19	Kommunestyret	PS	12.02.2019

Justering av betalingsattsar Kjøp av institusjonsplass

Vedlegg:

Avtale om kjøp av institusjonsplass

Saksutgreiing:

Bakgrunn

Nokon gongar kan det skje at andre kommunar ikkje ha nok institusjonsplassar sjølv og ynskjer å kjøpe plass hjå andre kommunar for å unngå lange liggetidar på sjukehus som er ein kostbar situasjon for alle kommunar. Satsen for såkalte overliggerer ligg på kr.4747,- pr døgn. Å leige plass hjå andre kommunar kan redusere kostnadane mykje hjå den enkelte kommune. Ein god del av kommunane leiar ikkje ut plass fordi det er ei ressurskrevjande teneste dersom ein må auke bemanning eller fordi ein ikkje veit kva type pasient ein får og kor mange ressursar ein må bruke for denne pasienten. Dei få kommunane som leigar ut plass, har ein døgnssats på mellom 2000 og 2200 kr. Satsane hos private kan ligge mykje høgare. Fedje kommune har ein sats på kr.2200,- som er frå 2016. Satsen er ikkje justert sidan. Vedlagt er sjølve avtalen om kjøp av institusjonsplass.

Vurdering

Spørsmål om sal av institusjonsplass kan komme inn heile tida. Ikkje alltid at vi har kapasitet for utleige og innbyggjarane skal til kvar og ein tid har førsterett til plass ved Fedje sjukeheim. Men innimellom har sjukeheimen litt mykje ledig kapasitet og da kan det vere greitt med utleige av institusjonsplass. For å kunne handtere sånne saker på ein god og rask måte, er det viktig å ha betalingsattsen til kjøp av institusjonsplass på stell. Modalen kommune har same satsen som vi har per i dag og er i same situasjon at satsen ikkje er justert sidan 2016. Dei held som oss på å oppdatere satsane. Ut i frå satsen frå sjukehus på utskrivingsklare pasientar, bør vi legge satsen på kr.2400-2500,- per døgn for at det skal vere ein moglegheit til fullt utnytte av tenestene og gje gevinst for kommunen, men samstundes ikkje overprise og skremme potensielt interesserte.

Folkehelse

Miljø

Økonomi

Sjukeheimen har ei minstbemanning til ei kvar tid. Det er ikkje naudsynt å auke bemanninga dersom vi leigar ut til andre kommunar. Utleige av institusjonsplass vert gevinst for Fedje kommune, samstundes som vi kan hjelpd våre nabokommuner.

Konklusjon

Satsen for kjøp av institusjonsplass bør aukast til 2400,- kr per døgn og bør revurderast kvart år.

Fedje kommune

Forslag til vedtak:

Satsen for kjøp av institusjonsplass vert auka til 2400,- kr per døgn. Satsen skal revurderast kvart år.

**AVTALE MELLOM FEDJE KOMMUNE OG _____ KOMMUNE
KJØP AV GJESTEPLASSAR VED FEDJE SJUKEHEIM**

Avtalen gjeld kjøp av plass i institusjon ved Fedje sjukeheim for innbyggjarar i _____ kommune som har vedtak om institusjonsplass heimla i Lov om kommunale helse og omsorgstjenester § 3-2 pkt.6.

1. Ansvarsfordeling:

_____ kommune fattar enkeltvedtak om plass, og bestemmer lengda på opphaldet. Brukar vert orientert om at det er kjøpt plass til vedkomande ved Fedje Sjukeheim.

Fedje kommune tilbyr plass som samsvarer med _____ kommune sitt vedtak. Dersom brukar har spesielle behov må dette avklarast med Fedje kommune på førehand. Kopi av vedtak, sjukepleier rapport, epikrise og medisinsliste skal sendast til Fedje før gjesteopphaldet tek til.

2. Tal plassar: Avtalen gjeld kjøp av 1 plassar.

3. Avtaleperiode:

Avtalen gjeld i perioden f.o.m. _____ t.o.m. _____

4. Oppgjær:

Pris pr. døger er kr. 2.200,- pr. plass.

I denne prisen inngår dei tenester som er omfatta av § 7 i "Forskrift for vederlag for opphold på institusjon m.v. av 25.april 1995", med dei unntak som går fram av pkt 5 i denne avtalen.

_____ kommune sender faktura etterskotsvis kvar månad.

5. Ikkje med i prisen:

- a. Tannbehandling som ikkje vert dekkja av Folketrygda.
- b. Fotpleie og frisør.
- c. Praktisk og økonomisk ansvar i samband med innskriving og utskrivning av institusjon ligg hjå _____ kommune.
- d. Utgifter til transport og fylje til undersøking og behandling utanfor institusjonen.
- e. Utgifter til medisinsk behandling som går ut over gjennomsnittleg forbruk for ein sjukeheimspasient i regionen.

6. Utskriving: Dersom lengda på opphaldet ikkje er fastsett ved innskriving, skal varsel om utskrivning gjevast til institusjonen 1 veke før utskrivingsdato.

7. Anna:

Hjelpemiddel og anna personleg utstyr som pasienten har bruk for skal fylja vedkommande ved innskriving. Det er ynskjeleg at klede vert merka og at pasienten har oversikt over eigendelar som er med ved innskriving.

Avtalen er skriven i 2 eksemplar. Partane har kvar sitt.

For _____ kommune

_____, _____

_____
For _____ kommune

For Fedje kommune

Fedje, _____

_____
For Fedje kommune

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Nils Moldøen		19/78

Saksnr	Utval	Type	Dato
007/19	Kommunestyret	PS	12.02.2019

Kommunalt oppgåvefelleskap for rekneskap og løn

Vedlegg:

Rapport rekneskap og løn - forprosjekt

Saksutgreiing:

Vurdering

Rådmannen meiner at eit slikt samarbeid det no vert lagt opp til, kan vera med å styrkja den faglege utviklinga for våre medarbeidarar. Den teknologiske utviklinga går fort, ikkje minst på dette feltet, og det er viktig for oss å ha medarbeidarar som er fullt på høgde med kollegaer i andre kommunar. Trenden med stadig meir elektroniske fakturaer og stadig mindre manuelt arbeid held fram, og oppgåvefelleskapet kan føra til effektivisering og på sikt lågare kostnader. På kort sikt vil det å vera med i felleskapet sikra sikra ein beredskap om noko skulle koma på.

Det har vore viktig for oss at dette oppgåvefelleskapet ikkje skal vera eit eige rettssubjekt og dermed ingen risiko for at dei kommunale arbeidsplassane skulle forsvinna frå kommunen.

Folkehelse

Miljø

Økonomi

Konklusjon

Sjå over.

Forslag til vedtak:

Fedje kommune ønskjer å ta del i ei vidare utgreiing av eit oppgåvefelleskap for rekneskap og løn, med sikte på å få utarbeida ein samarbeidsavtale som vert vedteke av kommunestyra innan sommaren 2019. Oppgåvefelleskapet kan då vera fullt operativt frå 01.01.2020.

RANDKOMMUNANE

FORPROSJEKT RAPPORT FRÅ KARTLEGGING

AV

REKNESKAP (ØKONOMI) OG LØNSFUNKSJON I RANDKOMMUNANE

Prosjektnummer:	Sak nummer:	Prosjektleder: Bjørn Tore Vaktstjøld
Behandla dato: 14.01.2019	Behandla av / Prosjekteigar: Styringsgruppa (rådmenn i randkommuneprosjektet)	Utarbeidd av: Kenneth Stokke og Eli Stien
Avgjerd: Sjå referat i styringsgruppa 04.01.2018		
Mannskap for neste fase Prosjektleder: Andre:		Neste fase ferdig: <dato>
Signatur (prosjekteigar)		

Innhold

1. Bakgrunn og grunngeving for prosjektet.....	3
1.1. Mandat.....	3
1.2. Organisering av forprosjektet.....	4
1.3. Tidsplan forprosjekt	4
1.4. Gjennomføring av forprosjekt.....	5
2. Økonomi og lønnsfunksjon i kommunane.....	5
2.1. Brukaradministrasjon	6
2.2. Budsjett.....	6
2.3. Innfordring.....	6
2.4. Lønn.....	6
2.5. Rekneskap	7
2.6. Utgåande faktura	8
2.7. E-handel.....	8
2.8. Skanning.....	9
2.9. Fakturabehandling inngående faktura.	9
2.10. Økonomisjef/Controller/Økonomikonsulent	9
2.11. OPPSUMMERING.....	10
3. ORGANISASJONAR.....	10
3.1. Dagens bemanning	10
4. ALternativ organisering.....	11
4.1. Kommunalt oppgavefelleskap	11
4.2. Vertskommunesamarbeid.....	13
5. ANBEFALINGER FORPROSJEKT.....	14

1. BAKGRUNN OG GRUNNGJEVING FOR PROSJEKTET

Dette dokumentet inneheld bakgrunn for, samt prosess og organisering av prosjekt for felles økonomi, rekneskap og lønsfunksjon for randkommunane:

Austrheim, Fedje, Gulen, Masfjorden, Modalen, Osterøy og Vaksdal.

Første del av prosjektet omfattar kartlegging av økonomi, rekneskap og lønsfunksjon i alle randkommunane.

Bakgrunnen for prosjektet er ei erkjenning av behovet for å få til meir formalisert samarbeid innanfor dette området. Kva for kommune som skal delta vidare i eit samarbeid, vil avhenga av funn i kartlegging, samt forslag til tenesteutforming og organisering i det vidare arbeidet i dette prosjektet.

I hovudsak ynskjer kommunane ved eit tettare samarbeid å sikra tilstrekkeleg tilgang på kompetanse for økonomi, rekneskap og lønn. Nye digitale løysingar gjev nye utfordringar, men samtidig er nye formar for samarbeid tilgjengeleg.

HRM er ikkje del av prosjektet.

1.1. Mandat

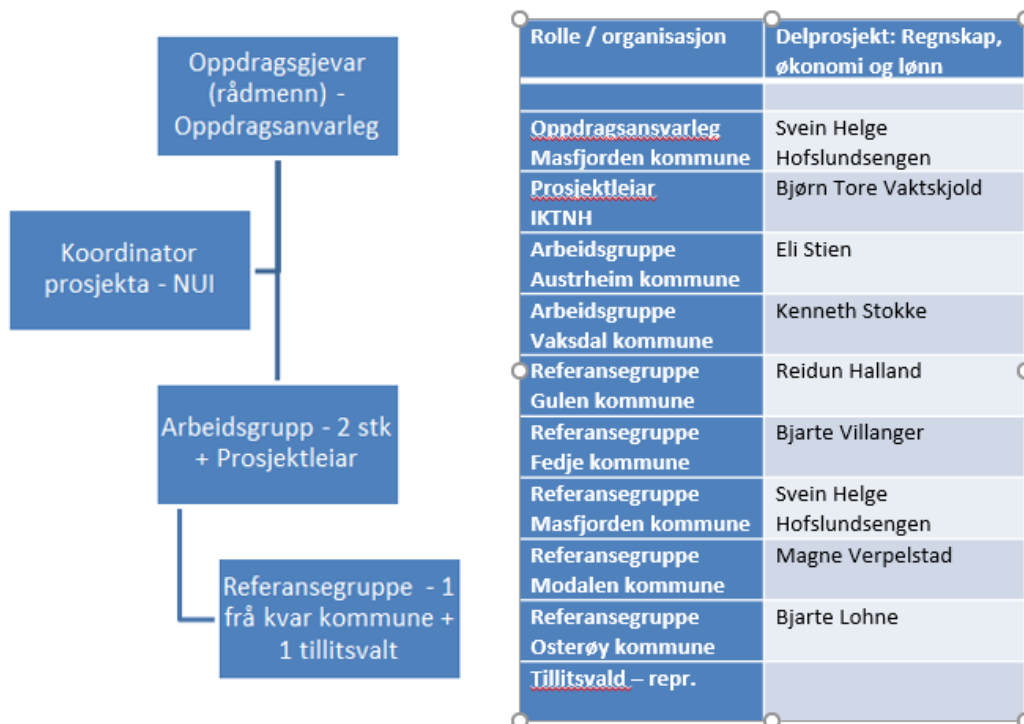
Mandat for prosjektet vedteke i møte 15.06.2018. Komplette prosjektmandat i eige dokument.

Dei viktigaste føresetnadane for prosjektet er:

- Ikkje flytting av arbeidsplassar – geografisk
- Felles leing – vurder vertskommune
- Kvaliteten på tenestene må oppretthaldast og på sikt bli betre
- Kostnadane med tenestene må på sikt bli lågare
- Tenestene må standardiserast – avgjerder, arbeidsprosessar, avtalar, normer reglar osv. (full harmonisering)
- Digitalisering – alt må digitaliserast (kan ikkje ha papirløysingar når ein skal kunne jobbe uavhengig av fysisk plassering)
- Dei teknologiske løysingane som gir betre kvalitet og lågare kostnadar skal nyttast ut (digitalisering)

1.2. Organisering av forprosjektet

Følgjande organisering er vedteke for gjennomføring av forprosjekt:

1.3. Tidsplan forprosjekt

18.09.2018: Kick-off møte med arbeidsgruppe og referansegruppe.

01.10.2018: Tilbakemelding kartleggingsskjema for status i kommunane.

15.10.2018: Data frå tilbakemelding er strukturert og bearbeida.

01.11.2018: Rapport om status økonomi, rekneskap og lønn i kommunane klargjort.

02.11.2018: Møte i styringsgruppe, godkjenne dokument/rapport.

13.12.2018: Utarbeidd dokument med forslag til organisering og tenesteutforming.

14.12.2018: Møte i styringsgruppe, godkjenne dokument/rapport.

Det er ikkje beslutta endeleg dato for når kvar kommune må ha avklart eventuell vidare deltaking i prosjektet etter at forprosjektet er slutført. Dei ulike kommunane vil ha ulik prosess i forhold til om ein skal ha politisk behandling av vidare deltaking.

1.4. Gjennomføring av forprosjekt

Delmål 1 – kartlegging og status for økonomi, rekneskap og lønn

- Ressursbruk – årsverk
- Organisering
- Oppgaveløysing – korleis ver oppgåvene løyst – arbeidsflyt

Det er utarbeidd eige skjema som alle kommunane skal fylla ut som grunnlag for kartlegginga.

Delmål 2 – forslag til organisering av eit felles økonomi, rekneskap og lønsfunksjon

- Organisering
- Ressursbruk
- Oppgaveløysing

Ein skal og utgreia følgjande i denne delen av forprosjektet:

- Vurdera korleis kvar av kommunane kan ivareta sitt behov innanfor ein slik modell.
- Vurdere tryggleik i løysinga som kan ivareta personvernet på en trygg måte.
- Vurdere dimensjonering, ressursbehov og kostnader i drift.
- Vurdere kva kompetanse som er nødvendig.
- Vurdere og foreslå forvaltningsløysing, evt. skilja mellom 1) økonomi, 2) rekneskap og 3) Løn/HR delen.
- Vurdere når det eventuelt er formålstenleg og effektivt å inkludere fleire kommunar.
- Berekna eventuelle investeringskostnader og oppstartskostnadar.
- Kartlegge eventuell risiko ved ei slik løysing.

2. ØKONOMI OG LØNNSFUNKSJON I KOMMUNANE

Alle kommunane i prosjektet har same programvare og bruker Visma Enterprise som økonomi, budsjett, fakturering og lønssystem. Gjennom felles visma prosjekt som ble gjennomført i 2017 skal alle ha same oppbygging og kontoplan, bortsett frå Gulen som ikkje var med i dette prosjektet. Med ein felles plattform lettar det arbeide med eit eventuelt vidare samarbeid mellom kommunane.

2.1. Brukaradministrasjon

Oppdatering og vedlikehald av brukaradministrasjon vert manuelt utført delvis av fagansvarleg på lønn og økonomi. Oppretting av nye brukare vert gjort via lønn, tildeling til grupper vert utført av økonomi. Dette er felles for alle kommunar.

2.2. Budsjett

- Grunndata vert lagt inn i budsjett modul ved oppstart av programvara. Oppstart nytt budsjettår og vedlikehald av grunndata vert utført av økonomisjef/økonomiavdelinga i kvar kommune.
- Registrering av årsbudsjett vert utført via e-budsjett for alle kommunane utanom ein som førar manuelt via Windows modulen av einingsleiar.
- Konsolidere budsjett vert utført av alle kommunar sentralt av økonomisjef/økonomikontor.
- For dei som brukar E-budsjett, varierer det kor mykje som vert henta frå forsystem. Felles for alle er at økonomiavdelingane sender ut forslag til einingsleiar for kontroll. Einingsleiar har ansvar for å lage budsjett. Deretter sender dei budsjetta i retur til økonomikontoret som konsoliderer budsjettet og importert til Økonomi modul.

Konklusjon: Ved samarbeid må e-budsjett bli tatt i bruk i alle kommunar og einingane må involverast på same måte som i dei kommunane som har desentralisert budsjettering. Alle må også hente inn budsjettforslagsfil frå forsystem som HRM. Fordelingsnøklar er ulike i alle kommunar og det må tas stilling til om desse skal standardiserast.

2.3. Innfordring

- 2 kommunar brukar EIK eigeninkasso, resten brukar ekstern inkassoselskap Lindorff/Kredinor.
- Felles for alle er at det vert sendt ut eit inkassovarsel frå kommunane. Dersom inkassovarslet ikkje vert betalt vert det sendt på fil til ekstern inkassoselskap for vidare innkrevjing, mens de som har EIK inkasso tar vidare innkrevjing sjølv.
- Legalpant og vidare saksgang på uteståande kommunale avgifter er lagt til skattoppkrevjarfunksjonen i kvar kommune.

Konklusjon: Alle kommunar må ha same rutinar på inkasso og ta stilling til om de skal ha intern eller ekstern inkasso.

2.4. Lønn

- Ajour og nyregistrering av tilsette skjer manuelt hos alle kommunar. Det arbeidast med ein løysning med elektronisk personalmeldingar som skal forenkle prosessen. Fleire kommunar er i gang med å test ut dette.
- Vedlikehald av faste opplysningar vert endra av lønnsavdelinga via personalmelding eller på papir.

- Variabel lønn, vert henta inn på fil frå forsystem, Expençe(reiserekning), flyt (skule/barnehage), ressursstyring(pleie og omsorg),DVpro(vaktmeister). Det vert ført ein del manuelle timelister.
- Lønnskøyring er felles for alle kommunar. Lønsslipp vert sendt på mail eller papir, nokon har tatt i bruk employee app mobil. Lønsslipp på app er lagt til rette for alle kommunane, dette bør bli tatt i bruk av alle.
- Fagforeiningstrekk, remitterast via økonomiavdelinga, trekklistene vert sendt via lønnsavdelinga som er felles for alle kommunar.
- Trekkhandtering remitterast via økonomiavdelinga og er lik for alle kommunar
- A-melding handterast likt for alle kommunar
- Lønnsoppgjer, etter sentral auke må alle register oppdaterast manuelt som er likt for alle kommunar.
- Forhandlingsmodul blir brukt av 4 kommunar.
- Pensjonsrapportering filsending til KLP og SPK felles for alle kommunar. Samtale med medarbeidar ome KLP og SPK vert utført av personalkonsulent eller lønskonsulent. Dette varierer mellom kommunane.
- Fråvær og ferie blir registrert manuelt, i ein kommune blir dette registrert av medarbeidar sjølv.
- Sjukemelding, delvis elektronisk innhenting av sjukemelding via Altinn og delvis manuell registrering. Lønnsavdelinga sender refusjonskrav til NAV og har oppfølging med krava, dette er likt for alle kommunar.
- Terminoppgåver, skatt og arbeidsgjevar avgift. Utarbeidast av lønnsavdeling og utbetalast av økonomiavdeling, dette er likt for alle kommunar.
- Rapportering, PAI, fråvær, eigenmeldingar vert utført av lønnsavdelinga, dette er likt for alle kommunane.
- Rapport til avdelingsleiar vert utført av lønnsavdelinga, dette er likt for alle kommunane.
- Avstemming lønns/trekk koder vert utført delvis av lønnsavdelinga og økonomiavdelinga, dette er likt for alle kommunane.
- Årsoppgjer vert utført delt mellom lønnsavdelinga og økonomiavdelinga, dette er likt for alle kommunane.

Konklusjon: Alle kommunar må ha same rutinar for innhenting av filer frå forsystem og følgje dei som har komme lengst i den utviklinga. Lønsslipp må fordelast via employee app i alle kommunar slik at papirutsending forsvinner. Forhandlingsmodulen må bli tatt i bruk av alle og at registrering av fråvær og ferie blir utført og tatt i bruk av kvar enkelt tilsett.

2.5. Rekneskap

- Registrering av bilag vert i stor grad ført manuelt, ein kommune brukar i hovudsak e-bilag, dei andre kommer etter.
- Tilskot, to kommunar brukar ventebilag utarbeida av avdelingane, resten brukar manuell føring.
- Import av rekneskapsbilag, 2 kommunar hentar fil frå Acos sosial, andre brukar excel som grunnlag for e-bilag.
- Korrigerering av bilag, e-bilag og manuell føring er likt for alle kommunar.
- Utbetaling i henhold til anvisinger, manuell føring, 3 kommunar har e-bilag.
- Remittering, autopay er likt for alle kommunane. Nokon godkjenner fila i autopay kun ein gang og ikkje godkjenning i bank, nokon godkjenner to gonger i autopay og ikkje bank, nokon godkjenner en gang i autopay og ein gang i bank.
- Innbetaling, cremul og ocr innbetaling frå bank, dagleg rutine der er alle kommunane lik.
- Budsjettendring, manuell registrering evt. innlesing av fil ved større endringar. Lik for alle kommunar. E-budsjett endring i web løysinga og oppdatering direkte i økonomi blir brukt av ein kommune.

- Avstemming blir brukt av de fleste kommunar saman med excel ark, 1 kommune brukar berre excel.
- Momskompensasjon/omsetningsoppgåve er ein manuell avstemming som blir utført på økonomiavdelinga hos alle.
- Kostra rapport, kontroll og innsending er likt i alle kommunar som blir utført av økonomiavdelinga.
- Avdrag eksterne lån blir betalt ved remittering. Manuell føring av ekstraord avdrag etter budsjett. Likt i alle kommunar.
- Anleggsmodul blir bruk av alle kommunane, 3 kommunar har datafangst av faktura, resten fører manuelt. Datafangst bør bli bruk av alle kommunar, da det vil forenkla prosessen.
- Rydding i reskontrogrupper, 4 kommunar har remittering av til gode beløp, resten fører manuelt.
- Avsetningar blir ført manuelt unntatt ein kommune, som bruker e-bilag.
- Kasseoppgjjer, manuell avstemming er likt i alle kommunane.
- Revisjon, oppgåva er fordelt mellom økonomisjef/økonomiavdelinga/lønnsavdelinga. 5 kommunar brukar NH revisjonsselskap, øvrige bruker andre revisjonsselskap.
- Bank, økonomikontoret administrerer bankkonto.
- VAR- område, 3 kommunar brukar Momentum, øvrige bruker excel ark. Dette er et stort område som bør være lik.
- Årsavslutning, manuelt arbeid utført av økonomikontor, felles for alle kommunar.

Konklusjon: Alle kommunar må ta i bruk e-bilag og eventuelt andre forsystem som dekkjer alle manuelle føringar slik at alle manuelle bilag/føringar forsvinn. Einingane må lærast opp i kordan dei kan lage e-bilag/ventebilag/ebudsjett/bruke forsystem som sendes til sentral økonomi for vidare behandling. Dette vil verta ein krevjande prosess som vil være vedvarande. Det må etablerast like rutinar for Autopay og godkjenning. Det er ein fordel om alle kommunane har same revisjonsselskap men dette er ikkje eit krav for samarbeid på tvers av kommunane. Det må avklarast om sjølvkostområdet VAR skal være ein del av samarbeidet eller om det skal være igjen i den einskilde kommune. Dersom det skal være ein del av samarbeidet må det avklarast om det skal være ein intern eller ekstern oppgåve.

2.6. Utgåande faktura

- Direkte fakturering, tatt i bruk av to kommunar. WEB løysing.
- Tilfeldig oppdrag er tatt i bruk av alle kommunane, både manuell registrering og fil import.
- Faste oppdrag, gjelder kommunale eigedomsavgifter. 4 kommunar brukar Komtek for fil import av kommunale avgifter, 3 kommunar brukar Komtek for fil import av eigedomsskatt. De andre fakturere direkte frå grunndata i Visma fakturerings modul. Vedlikehald av grunndata i eigedomsavgiftene vert delvis utført av økonomikontor og teknisk avdeling.
- Kreditering vert utført sentral av økonomikontoret i alle kommunane.
- Distribusjon er likt for alle kommunar, via e-faktura, avtale giro, papir faktura. Ekstern distribusjon er en forenkling.

Konklusjon: E-ordre må takast i bruk av alle kommunar og einingane må lærast opp i dette. Når det gjeld tilfeldig og faste oppdrag må økonomi sin jobb starte når fila er klar til å lesast inn i faktureringsmodulen. Dvs einingane må klargjere grunndata og fil før den vert sendt til økonomi. Kvar enkelt kommune må tilpasse sin organisasjon til dette før samarbeidet startar. Ekstern distribusjon må innførast av alle kommunane. Dette er på plass januar 2019.

2.7. E-handel

Dette feltet omhandlar berre e-handelsmodulen i Visma og jobben med denne. Innkjøpsarbeid og avtalar utover dette er ikkje tatt med. Ein av kommunane nyttar aktivt denne modulen meir enn dei andre kommunane. Dei andre kommunane bør komme etter på dette feltet og ta modulen meir i bruk.

- Innkjøp, katalogimport uføres av økonomiavdelingane.
- Innkjøpsordre, rekvirentar på alle avdelingar lager innkjøpsordre som blir godkjent av leiar, rekvirentar følger opp varemottak.
- Rekvirentar har faste handlingslister på sitt forbruk og vedlikehalde disse.
- Innkjøpsavtaler kommer frå Bergenseavtalen eller via SFFI, og økonomiavdelingane legge inn avtaler som kvar kommune er med på. Nye avtaler utover innkjøpsamarbeid blir utført av økonomi. Talet på avtalar i kommunane er ulik.
- Grunndata, vedlikehald på økonomiavdelingane.

Konklusjon: Rutinane på dette feltet er lik mellom kommunane. Det er ein fordel om alle kommunane har same innkjøpsavtaler mot eksterne selskap men dette er ikkje eit krav for samarbeid på tvers av kommunane.

2.8. Skanning

- Fakturaskanning av papirfaktura og faktura på mail blir i dag behandla av økonomikontoret eller servicekontora.

Konklusjon: Det må avklarast om det skal opprettast ein felles fakturaadresse for alle i samarbeidet.

2.9. Fakturabehandling inngåande faktura.

- Mottaksliste, Innkomande faktura blir fordelt i hovudsak av økonomikontoret etter at dei er komne inn i mottaksregisteret mens ein av kommunane nemner at fakturaene blir fordelte av servicekontoret. Fakturaene kjem anten som EHF faktura, som vedlegg til e-post eller som papirfaktura. Fakturaene blir lesne inn, tolka og overførte på flyt til rett person. Fordeling på flyt baserer seg i stor grad på at dei som fordelar fakturaene kjenner personane som skal ha fakturaene og er i mindre grad basert på **god merking** av fakturaene. Det bør være eit eget prosjekt med å finne felles merking av faktura og skaffe til veie dokumentasjon til faktura som er merka i henh. til kontrakt.
- Kontroll av faktura. Etter at fakturaene har vore på flyt til konterer, attesterer og tilviser, må dei kontrollerast før dei blir overførte til rekneskap. Det blir då kontrollert at fakturaene er påførte kontering, at den er rett og at momskode ført på. Dette blir gjort som ein manuell kontroll av økonomiavdelingane, desse oppgåvene er lik for alle kommunane.
- Overføring til rekneskap. Faktura blir overført til rekneskap som ei manuell oppgåve frå økonomikontoret. Dette er likt i alle kommunane.
- Rapportar om faktura til behandling etc. går av seg sjølv etter at dei er satt opp som E-postvarsel. Dette er ikkje nytta av alle kommunane.
- Purring er ein tidkrevjande prosess som blir manuelt utført av rekneskapskontoret.

Konklusjon: Alle kommunane må ha ein felles mal for merking av faktura, og det må være felles varslingsrutinar for saksgang i fakturabehandlinga.

2.10. Økonomisjef/Controller/Økonomikonsulent

Alle oppgåvene blir utført likt i alle kommunane.

- Rekneskap, årsavslutning vert gjort i samarbeid med rekneskapsavdeling. Det vert også gjort generelle korrigeringar gjennom året slik at regnskapet er i tråd med Kostra og budsjett.
- Økonomistyring, sørger for gode styringsdata til rådmann. Rapportering og økonomioppfølging av avdelingar. Avdekke og gjennomføre effektiviseringsområdar i kommunen. Utarbeide tertialrapportar.
- Rettleiing, bistå leiargruppa, einingsleiarar med analyse spørsmål.
- Budsjett, gjennomføre økonomiprosess og budsjettdokument.
- Lån og finansforvaltning.
- KOSTRA, analyse av kostra data og aktiv bruk av analysetal
- Politisk sakshandsaming i samarbeid med rådmannen.
- Eigedomsskatt, samarbeid mellom rådmann, økonomikontor og teknisk avdeling.
- Konesjonskraft, i samarbeid med rådmann og økonomikontor.

Konklusjon: Det må vedtas om Økonomisjef/Controller/Økonomikonsulent rollane skal være med i samarbeidet eller om dei skal være igjen i den einkilde kommune.

2.11. OPPSUMMERING

- Kommunane er stort sett lik, same programvare og oppgåvebehandling.
- Nokon har tatt i bruk enkelte modular meir enn andre, med erfaringsutveksling vil dette kunne bli innført i alle kommunane. Den kommunen som har tatt i bruk flest moduler, bør bli den som legg føringane for framdrift.
- Nokon oppgaver vert starta i forskjellige steg i arbeidsflyten, og dette må bli meir likt ved eventuell samarbeid. (Import av data). Dette fører til meirarbeid og opplæring av einingar ute i organisasjonen.
- Det må vedtakast av kvar kommune om dei vil vere med på samarbeid på feltet for:
  1. Økonomisjef/controller/økonomistyring
  2. Rekneskap
  3. Løn

3. ORGANISASJONAR

3.1. Dagens bemanning

Tabellen under viser dagens oppgitte bemanning på dei forskjellige områda i kommunane.

Antall årsverk	Austrheim	Vaksdal	Fedje	Gulen	Masfjorden	Modalen	Osterøy	
Kommune								
Økonomisjef		60	70	40	30	100	20	80
Budsjett		30	30	20	30		20	60
Controller			100	10			10	85
Eigedomsskatt		10			20		10	30
Delsum		100	200	70	80	100	60	255
Lønn		60	120	40	100	100	25	180
Sjukmelding refusjonskrav NAV		20	20	10	30		5	20
Rekneskap		60	70	25	70	100	20	60
Fakturering		20	60	10	40		5	50
Innførdning		10	40	10	50		5	10
E-handel		5	5	0	30		5	5
Skanning		10	10	5	20		10	20
Faktura behandling		15	20	10	40	20	10	10
Skatteoppkrever			20	0	50		0	0
Delsum		200	365	110	430	220	85	355
Sum antall årsverk		3	5,65	1,8	5,1	3,2	1,45	6,1
Antall innbyggere		2917	4098	567	2313	1710	382	8126
Antall selskap det blir jobbet med (inkl kommunen)		2	2	2		2	2	3
Selskap 1	Austrheim komm	Vaksdal Kommune	Fedje kommun		Masfjorden kommune	Modalen kommune	Osterøy kommune	
Selskap 2	Austrheim sokn	AO senter	Fedje sokn		Masfjorden Kyrkjelege	Mo sokn	Kyrjeleg fellesråd	
Selskap 3							Osterøy Utvikling AS	

4. ALTERNATIV ORGANISERING

Den nye kommunelova definerer fleire typar samarbeid. Lova er ikkje trådt i kraft men vil venteleg gjere dette om kort tid. Lova definerer ulike typar samarbeid som: kommunalt politisk råd, kommunalt oppgåvefelleskap, vertskommunesamarbeid, interkommunalt selskap, aksjeselskap eller samvirkeføretak, ei foreining eller på ein annan måte som det er rettsleg adgang til. I dette prosjektet har vi valt å sjå nærmare på kommunalt oppgåvefelleskap og vertskommunesamarbeid.

4.1. Kommunalt oppgåvefelleskap

Eit kommunalt oppgåvefelleskap er ein samarbeidsform kor 2 eller fleire kommunar saman kan opprette eit kommunalt oppgåvefelleskap for å løyse felles oppgåver. Dette kan veljast om det skal vere eit eige rettssubjekt eller ikkje.

Den einskilde deltakaren i eit kommunalt oppgåvefelleskap har uavgrensa økonomisk ansvar eller plikt til å yte andre bidrag til oppgåvefelleskapet for delen sin av oppgåvefelleskapets forpliktingar. Til saman skal delane utgjere oppgåvefelleskapets samla forpliktingar.

Eit kommunalt oppgåvefelleskap må opprette eit representantskap. Representantskapet er det øvste organet i eit kommunalt oppgåvefelleskap og alle deltakarar skal vere representert med minst eit medlem i representantskapet. Kvart kommunestyre vel sjølv medlemene sine og minst like mange varamedlemer. Dersom ikkje noko anna er fastsette i samarbeidsavtalen, vel representantskapet sjølv sin leiar og nestleiar. Det kan fastsetjast i samarbeidsavtalen at verva som leiar og nestleiar skal gå på omgang mellom deltakarane.

Dagleg leiar i oppgåvefelleskapet kan ikkje vere medlem av representantskapet.

Representantskapet sine medlemmer og varamedlemmer blir valde for fire år dersom ikkje noko anna er fastsett i samarbeidsavtalen.

Når det blir oppretta eit oppgåvefellesskap, skal det inngåast ein skriftleg samarbeidsavtale mellom alle deltakarane i oppgåvefellesskapet og dei einskilde kommunestyra i alle deltakarkommunane skal sjølv vedta samarbeidsavtalen.

Samarbeidsavtalen skal fastsetje:

- a), oppgåvefellesskapets namn
- b), om oppgåvefellesskapet er eit eige rettssubjekt
- c), kor mange medlemmer den einskilde deltakaren skal ha i representantskapet
- d), kva oppgåver og kva for ei fullmakt som er lagd til oppgåvefellesskapet
- e), deltakarane si innskotsplikt og plikt til å yte andre bidrag til oppgåvefellesskapet
- f), eigarparten til den einskilde deltakaren i oppgåvefellesskapet og ansvarsandel for fellesskapet sine forplikingar dersom ansvarsandelen avvik frå eigarparten
- g), om oppgåvefellesskapet skal ha fullmakt til å ta opp lån
- h), kva oppgåvefellesskapet skal rapportere til deltakarane om
- i), korleis deltakarane kan tre ut av oppgåvefellesskapet
- j), korleis oppgåvefellesskapet skal løysast opp, blant anna kven som skal ha ansvaret for at oppgåvefellesskapets arkiv blir oppbevart etter at oppgåvefellesskapet er oppløyst.

Vurdering:

I prosjektet må kommunane velje om dei vil gå for eige rettssubjekt eller utan. Ved eige rettssubjekt blir tilsetjingsforholdet til dei tilsette overført til det nye rettssubjektet. Dei tilsette treng ikkje å flytte fysisk ved ei slik organisering då alle oppgåvene skal løysast elektronisk. Dersom ein ikkje opprettar eige rettssubjekt vil tilsetjingsforholdet vere som i dag, dvs. dei tilsette er tilsett i sin eigen kommune men har ei avtalemessig tilknytning til oppgåvefellesskapet.

Oppgåvefellesskapet må ha ein leiar som har fullmakt til å fordele oppgåver til dei tilsette som er med i oppgåvefellesskapet og kommunen vil ha lita mynde til å påleggje andre oppgåver til desse tilsette. Oppgåveløysing for til dømes løn vil gjennomførast ved at lønnsmedarbeidarar for 7 kommunar (eller dei som er med) jobbar med lønn for 14 selskap og fordeling av selskap/oppgåver må leiar av samarbeidet/lønsmedarbeidarane avtale seg i mellom. Dette vil måtte fordelast i neste detaljprosjekt. Dette gjeld også innanfor rekneskap, fakturabehandling og fakturering.

For å få til eit samarbeid utan rettssubjekt, kan løysinga bli at ein startar i det små og lar det utvikle seg undervegs. Det kan vere ein løysing at nokre kommunar berre vil vere med i samarbeid på rekneskapsida, mens andre vil berre vere med på lønn. For eksempel: 3 kommunar jobbar saman om løn, mens 5 kommunar jobbar saman om rekneskap. Ved å delta i samarbeid vil kommunane få større fagmiljø og større kompetanse og bli mindre sårbar ved sjukdom eller fråvær. Ein kommune kan kjøpe tenester frå ein annan kommune, og då blir desse oppgåvene med i samarbeidet. Det er heilt avgjerande at samarbeidsavtalen heilt klart definerer oppgåvene som skal inn i samarbeidet og kva ressursar kvar kommune skal bidra med.

Pr. i dag har ein kommune eit samarbeid med at ein person vert frikjøpt i 5 % stilling for å være ein mentor for dei andre kommunane i samarbeidet, og som har tilgang til alle sine lønsprogram og kan køyre løn i krisesituasjonar for dei kommunane som er med i samarbeidet. Det kan vere ein utfordring at denne oppgåva er satt til ein person og ikkje til eit team slik som vi ser for oss i dette samarbeidet.

Ein løysing ved eit samarbeid utan rettssubjekt er eit frikjøp i 100 % stilling fordelt på 2 personar 50% lønn og 50% økonomi, som er koordinator mellom kommunane som er med i samarbeidet, men som og har som oppgåve å jobbe dagleg med fellesoppgåver, oppdateringar ved nye programmar. Men dette kan også vere sårbart ettersom det berre er ein person pr område og ikkje eit team.

Finansieringa av oppgåvefelleskapet vil vere forskjellig dersom ein vel med eller utan eige rettssubjekt. Dersom ein vel eige rettssubjekt må kommunen bli einig om ei økonomisk fordeling av dei kostnadene som vil vere i rettssubjektet. Dette vil vere kostnader med tilsette, driftskostnader, lisensar osv. Ein annan måte å gjere dette på kan vere å fordelane kostnaden pr innbyggjar i dei forskjellige kommunane. Dersom det ikkje er eige rettssubjekt har kvar kommune plikt til å yte bidrag utover det direkte økonomiske. Deltakarkommunane vil ha eigne kostandar til sine tilsette, men må forplikte seg til å bidra med ein på førehand avtalt stillingsprosent på dei forskjellige felta. Det er då ikkje opp til kvar kommune å auke eller redusere denne stillinga då det i samarbeidsavtalen må være bindingar på kor mykje kvar kommune skal bidra med både økonomisk og kompetansemessig. Det må då ligge utanfor rådmannen sin fullmakt til å ta bort ein slik stilling. Ei problemstilling kan vere når ein kommune ikkje får tak i relevant kompetanse eller tilsette nokon med lågare kompetanse enn det som er krevd. Alternativt også når kommunen avventar med å tilsette ein person i stillinga for å spare pengar. Desse problemstillingane vil ikkje vere gjeldande når det er eit eige rettssubjekt då leiaren av subjektet kan etterspørje personar med rett kompetanse, til rett tid over eit større geografisk område.

4.2. Vertskommunesamarbeid

Ein kommune (samarbeidskommune) kan avtale med ein annan kommune (vertskommune) at vertskommunen skal utføre fellesoppgåver innan for eksempel økonomi/rekneskap/lønn.

Folkevalde organ i vertskommunen har ikkje instruksjons- eller omgjeringsfullmakt i saker der dei har delegert oppgåva til vertskommunen.

Ein samarbeidskommune kan gi vertskommunen instruks om korleis den delegerte fullmakta skal utøvast i saker som berre gjeld samarbeidskommunen eller dens innbyggjarar.

Kommunar som deltek i eit vertskommunesamarbeid, kan avtale å opprette ei felles, folkevalt nemnd i vertskommunen. Deltakarane kan gi nemnda fullmakt til å treffe vedtak i alle typar saker dersom ikkje noko anna følgjer av lov. Det skal skje ved at kommunestyra sjølv delegerer den same fullmakta til nemnda. Nemnda kan gi kommunedirektøren i vertskommunen fullmakt til å treffe vedtak i saker som ikkje har prinsipiell verdi.

Kvar av deltakarane i samarbeidet skal vere representerte med to eller fleire medlemmer i nemnda. Nemnda veljar sjølv leiar og nestleiar blant medlemene sine. Det kan fastsetjast i samarbeidsavtalen at verva som leiar og nestleiar skal gå på omgang mellom deltakarane.

Når eit vertskommunesamarbeid blir oppretta, skal det inngåast ein skriftleg samarbeidsavtale mellom deltakarane i vertskommunesamarbeidet.

Dei einskilte kommunestyra skal i alle deltakarkommunane sjølv vedta samarbeidsavtalen og endringar som gjeld.

Samarbeidsavtalen skal innehalde bestemmelser om:

a), deltakarane i samarbeidet

b), kven av deltakarane som er vertskommune

- c), kva oppgåver og kva for ei fullmakt som skal leggjast til vertskommunen
- d), når oppgåver og fullmakt skal overførast
- e), kva av vertskommunen sine vedtak deltakarane skal underrettast om
- f), korleis det økonomiske oppgjeret mellom samarbeidskommunane og vertskommunen skal skje
- g), korleis deltakarane kan tre ut av samarbeidet
- h), korleis samarbeidet skal oppløysast
- i), anna som etter lov skal fastsetjast i avtale.

Avtalar om vertskommunesamarbeid med felles nemnd skal også innehalde bestemmelser om kor mange medlemmer den einskilde deltakaren skal ha i nemnda.

Dersom deltakarane er einige om det, kan vertskommunesamarbeidet oppløysast med øyeblikkeleg verknad.

Den einskilde deltakaren kan med eitt års varsel seie opp ein avtale om vertskommunesamarbeid. Det kan avtalast ein annan oppseiingsfrist.

Kontrollutvalet i vertskommunen førar kontroll med verksemda i vertskommunen på vegner av alle deltakarane i vertskommunesamarbeidet.

Pålegg eller sanksjonar frå statlege tilsynsstyresmakter skal rettast mot vertskommunen i tilfelle der ein samarbeidskommune har overlata til ein vertskommune å utføre lovpålagde oppgåver. Vertskommunen er ansvarleg for at pålegg eller sanksjonar blir følgde opp.

Vurdering:

Ved vertskommunesamarbeid blir tilsetjingsforholdet til dei tilsette overført til ein vertskommune. Dei tilsette treng ikkje å flytte fysisk ved ei slik organisering då alle oppgåvene skal løysast elektronisk. Vertskommunen må ha ein leiar som har fullmakt til å fordele oppgåver til dei tilsette som er med i vertskommunesamarbeidet og kommunen vil ha begrensa myndigheit til å påleggje andre oppgåver til desse tilsett.

For finansiering av vertskommunen, må kommunane bli einige om ei økonomisk fordeling av dei kostnadene som vil vere i vertskommunesamarbeidet. Dette vil vere kostnader med tilsette, driftskostnader, lisensar osv. Ein måte å gjere dette på kan vere å fordelane kostnaden pr innbyggjar i dei forskjellige kommunane eller å ha ein finansiering ved at kommunen har ein fast del som alle må betale i tillegg til ein variabel del.

5. ANBEFALINGER FORPROSJEKT

Organisering

Det er fordelar og ulemper med begge dei vurderte samarbeidsformene. Eige rettssubjekt og vertskommunesamarbeid er ei meir bindande organisasjonsform enn utan eige rettssubjekt, men det må uansett samarbeidsform lagast ein samarbeidsavtale som regulerer samarbeidet. Dersom ein vel utan eige rettssubjekt kan det vere utfordringar med kor lojaliteten er i samarbeidet og at dei tilsette ikkje bruker like mykje tid på alle kommunane og heller prioriterer eigen kommune. Ei anna utfordring er finansiering av løysinga. Det er forskjellige størrelsar på kommunane og det kan kome spørsmål om dei mindre kommunane må betale noko til dei

større kommunane dersom ein ikkje har eige rettssubjekt. I og med at det ikkje er noko eige rettssubjekt må det då avklarast kven som betaler til kven og kor mykje. Ein løysing kan då vere at ein kommune tar seg av å administrere samarbeidet utan at det er eit rettssubjekt og at dette regulerast i samarbeidsavtalen men då vel man ein løysing som nærmar seg rettssubjekt, utan å ta steget heilt ut. Man mister då bindingane og den klare skilnad til eigen kommune som kan vere vesentleg for å få samarbeidet til å fungere.

Ei organisering utan eige rettssubjekt kan fungere best når det er mindre oppgåver som skal løysast, har ein avgrensa tidshorisont og færre deltakarar. I dette prosjektet er det naudsynte og vesentlege kommunale oppgåver som skal løysast og det er forutsett at samarbeidet skal bestå i langt tid (mange år). Vertskommune eller kommunalt oppgåvefelleskap med eige rettssubjekt kan fungere best for ei oppgåve som krev fagkunnskap og som kan vere permanent. Måten oppgåvene skal bli løyst på vil endre seg over tid og det er viktig at dei som er med i fellesskapet har same forståing og bindingar med tanke på oppgåveløysinga og at alle i oppgåvefelleskapet oppdaterer seg på endring i lovverk etc. som vil kome. Vertskommune eller kommunalt oppgåvefelleskap med eige rettssubjekt vil gjere det enklare å få dette gjennomført og er tilrådd og valt løysing i dette prosjektarbeidet frå prosjektgruppa.

Ressursbruk

Ressursbruken i valde organisering blir i utgangspunktet som oppgitt i skjema i punkt 4.1, med fråtrekk av stillingar/oppgåver som ikkje skal innlemast i prosjektet. Tala i punkt 4.1 er oppgitt av kvar enkelt kommune, men vil kunne endrast ved iverksetjing av samarbeidet når ein ser kva oppgåver som blir flytte. Ressursbruken vil over tid kunne justerast i tråd med oppgåver som blir lagd til fellesskapet og ved eventuelle effektiviseringar.

Det blir tilrådd å opprette ein fagleg leiar for samarbeidet. Dette kan også vere prosjektleiar for neste fase av prosjektet kor rutinar og oppgåver skal samordnast og koordinerast. Det bør også vere programansvarlege for kvar modul som har ansvar for at alle program er oppdaterte og tekne i bruk.

I ein oppstartsfase blir det tilrådd å fysisk samle alle tilsett over tid (3-4 månader) som skal inn i samarbeidet for å innarbeide felles rutinar og oppgåvefordeling. Ved å gjennomføre ei slik samkøying vil samarbeidet mellom dei tilsette i etterkant bli lettare og betre og bindingane til eigen kommune vil bli redusert. Det er då ein føresetnad at alle rutinar ol. blir laga før ein opprettar vertskommunen/oppgåvefelleskapet. Kvar kommune skal framleis vere sitt eige selskap så alle jobbprosessane må gjerast i kvar kommune, til saman 14 selskap.

Oppgåveløysing

Måten oppgåvene blir løyst på må vurderast i neste fase av prosjektet. Men det må liggje felles at alle oppgåvene blir gjorde likt og at oppgåvene blir fordelte slik at tilsette løyser same oppgåve i alle kommunar.

Vurdering av vertskommune/kommunalt oppgåvefelleskap med eige rettssubjekt – kulepunkt delmål 2

- *Vurdera korleis kvar av kommunane kan ivareta behovet sitt innanfor ein slik modell. Kommunane kan ivareta behovet sitt innanfor desse modellane ved at kommunane får ei sikker teneste med at dei tilsette i samarbeidet er kjend med alle kommunane sine felles rutinar ved dei forskjellige arbeidsoppgåvebehandlingane. Fordelen er at tilsette får meir kompetanse til ei avgrensa mengd oppgåver, ved at oppgåvene vert fordelt rundt på kommunane. Den tilsette gjer då oppgåva si likt for alle kommunane i samarbeidet. Fordel er ved ferieavvikling eller anna fråvær vert oppgåvene utført av oppgåvefelleskapet.*
- *Vurdere tryggleik i løysinga som ivaretar personvernet på ein trygg måte. Personvernet til dei tilsette vil bli oppretthald i det nye rettssubjektet på lik linje som dei har i dag til kommunen. Personvernet til brukarane følgjer regelverket til GDPR og alle program og IKT løysingar må vere bygt opp rundt dette.*
- *Vurdere dimensjonering, ressursbehov og kostnader i drift. Ressursbehov og kostnader vil følgje ressursbruken som er sett i punkt 4.1 men ei fordeling av kostnader i ny løysing vil kunne fordelast etter*

Randkommunane – felles økonomi, rekneskap og lønsfunksjon

tal innbyggjarar. I oppstarten vil det vere kostnader med å setje samarbeidet i gong men på sikt vil kostnadane stabilisere seg ved at det blir meir effektivt. Dersom fleire oppgåver blir lagde inn i samarbeidet eller det blir eit oppretta eit kontorfellesskap så vil dette auke kostnaden til kommunen.

- *Vurdere kva for ein kompetanse som er nødvendig.* Alle kommunane sit i dag med høg kompetanse på lønn/økonomi/rekneskap og denne kompetansen blir meir tilgjengelege i eit fellesskap. Nye oppdateringar/løysingar krev til kvar tid kurs og opplæring av tilsette ute i fagavdelingar. I oppstarten vil det bli mykje opplæring av avdelingane ute i organisasjonane då mange oppgåver som i dag ligg sentralt skal endrast til at dei blir gjorde på uteavdelingane.
- *Vurdere og foreslå forvaltingsløysing, evt. skila mellom 1) økonomi, 2) rekneskap og 3) Løn/HR. delen.* Det blir tilrådd at det blir oppretta eitt nytt subjekt men med delte fagavdelingar på rekneskap og lønn.
- *Vurdere når det eventuelt er formålstenleg og effektivt å inkludere fleire kommunar.* Så lenge ny organisering er iverksett kan eventuelle nye kommunar kople seg på. Dei må då kople seg på same vilkår som dei som allereie er med og blir teke inn etter føresegnene i samarbeidsavtalen.
- *Berekna eventuelle investeringskostnader og oppstartskostnader.* Dette punktet må utgreiast i neste del når ein ser kor mange kommunar som er med. I utgangspunktet har all si eiga maskin, programvare og lokalitet så det bør derfor ikkje vere store investeringskostnader.
- *Kartleggje eventuell risiko ved ei slik løysing.* Uvissa knyter seg i stor grad til kompetansen til dei som kjem inn i samarbeidet og avgang av nøkkelpersonell med høg fagkompetanse. Ved nyrekruttering står imidlertid nytt personell meir fritt med tanke på kontorplass då det ikkje er avgjerande kor personen sit. Fordelen er at ein då evt. kan samle kompetanse på same plass, men det må då vere ledige lokale ved nyttilsetjinga. Ei negativ side ved å spesialisere oppgåvene er at enkelte tilsette vil kunne oppfatte oppgåvene som for mykje spesialiserte og at dei mister oversikta som dei har hatt tidlegare samtidig som oppgåvene kan bli for rutineprega og opplevast lite utfordrande.

Vurdering av vertscommune/kommunalt oppgåvefellesskap utan eige rettssubjekt – kulepunkt delmål 2

- *Vurdera korleis kvar av kommunane kan ivareta behovet sitt innanfor ein slik modell.* Kommunane kan ivareta behovet sitt innanfor desse modellane ved at kommunane får ei sikker teneste med at dei tilsette i samarbeidet er kjend med alle kommunane sine felles rutinar ved dei forskjellige arbeidsoppgåvebehandlingane. Fordelen er at tilsette får meir kompetanse til ei avgrensa mengd oppgåver, ved at oppgåvene vert fordelt rundt på kommunane. Den tilsette gjer då oppgåva si likt for alle kommunane i samarbeidet. Fordel er ved ferieavvikling eller anna fråvær vert oppgåvene utført av oppgåvefellesskapet.
- *Vurdere tryggleik i løysinga som ivaretar personvernet på ein trygg måte.* Personvernet til dei tilsette vil bli oppretthald ved at de er tilsett i eigen kommune. Personvernet til brukarane følgjer regelverket til GDPR og alle program og IKT løysingar må vere bygt opp rundt dette.
- *Vurdere dimensjonering, ressursbehov og kostnader i drift.* Ressursbehov og kostnader vil følgje ressursbruken som er sett i punkt 4.1. I oppstarten vil det vere kostnader med å setje samarbeidet i gong men på sikt vil kostnadane stabilisere seg ved at det blir meir effektivt.
- *Vurdere kva for ein kompetanse som er nødvendig.* Alle kommunane sit i dag med høg kompetanse på lønn/økonomi/rekneskap og denne kompetansen blir meir tilgjengelege i eit formalisert samarbeid. Nye oppdateringar/løysingar krev til einkvar tid kurs og opplæring av tilsette ute i fagavdelingar. I oppstarten vil det bli mykje opplæring av avdelingane ute i organisasjonane då mange oppgåver som i dag ligg sentralt skal endrast til at dei blir gjorde på uteavdelingane.
- *Vurdere og foreslå forvaltingsløysing, evt. skila mellom 1) økonomi, 2) rekneskap og 3) Løn/HR. delen.* Forvaltingsløysing er at kvar kommune kan velje å være med på eit, to eller 3 områder, og oppgåvene vert utført i henhold til forvaltingskrava på kvart område.

- *Vurdere når det eventuelt er formålstenleg og effektivt å inkludere fleire kommunar. Så lenge samarbeidet er iverksatt kan eventuelle nye kommunar kople seg på. Dei må då kople seg på same vilkår som dei som allereie er med og blir teke inn etter føresegnene i samarbeidsavtalen.*
  - *Berekna eventuelle investeringskostnader og oppstartskostnader.* Dette punktet må besvares i neste del når ein ser kor mange kommunar som er med. I utgangspunktet har all si eiga maskin, programvare og lokalitet så det bør derfor ikkje vere store investeringskostnader.
  - *Kartleggje eventuell risiko ved ei slik løysing.* Uvissa knyter seg i stor grad til kompetansen til dei som kjem inn i samarbeidet og avgang av nøkkelpersonell med høg fagkompetanse. Ved nyrekruttering må kvar kommune raskt tilsette kvalifisert personell, og samarbeidet kan ikkje ta på seg opplæring samtidig med at lineære oppgåver skal vert utført. Overlapping må kvar kommune ta ansvar for ved bytte av tilsette. Ei negativ side ved å spesialisere oppgåvene er at enkelte tilsette vil kunne oppfatte oppgåvene som for mykje spesialiserte og at dei mister oversikta som dei har hatt tidlegare samtidig som oppgåvene kan bli for rutineprega og opplevast lite utfordrande.

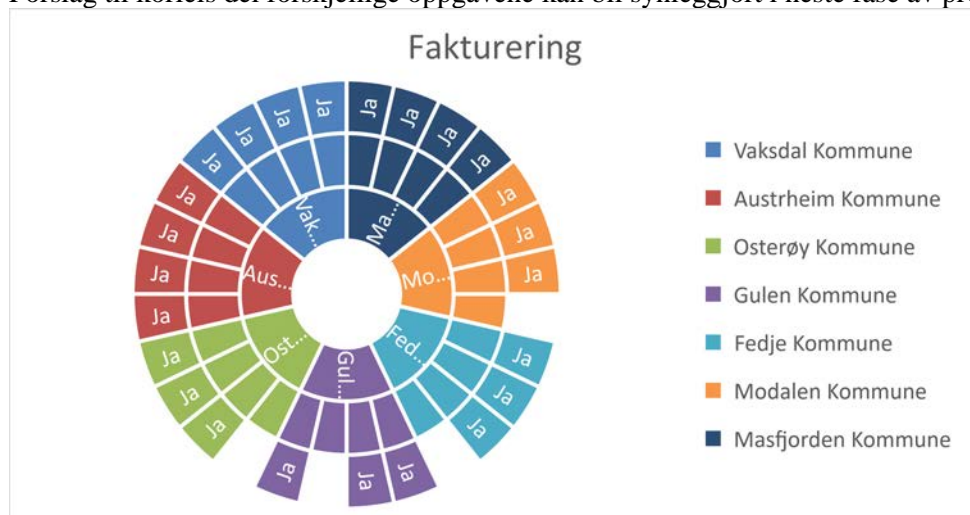
Val av oppgåver som skal inn i eit formalisert samarbeid

Det vert tilrådd at rekneskap og løn blir ein del av eit kommunalt oppgåvefelleskap med eige rettssubjekt. Rekneskap og løn er oppgåver som kan gjerast nokolunde likt i dei fleste av kommunane og som det er mogeleg å etablere standard rutinar for. Økonomisjef og økonomistyringsfunksjonen vert det tilrådd at ligg igjen i kvar kommune då dette er funksjonar som jobbar opp mot politisk nivå og rådmann i kvar kommune og som jobbar tett med einingane i økonomistyringa av kvar kommunen. Det er då naudsynt med kunnskap om lokale forhold og er ikkje i same grad eigna til å inngå i eit samarbeid.

Vidare arbeid

Ved vidare arbeid med prosjektet må det komme tydeleg fram kven og kor mange kommunar som faktisk vel å inngå i eit samarbeid. Dette er viktig for arbeidet med Sunburst diagram profilen (sjå under) som eventuelt skal lagast på kvar arbeidsoppgåve. Denne profilen skal kartleggje kva områder som kommunane må endre seg på før oppstart av eit formalisert samarbeid. Profilen under viser fakturering og kravet er at alle ringane må fyllast heilt ut før samarbeidet kan starte. Dei tomme felta i ytterste ringen må implementerast av dei kommunane det gjeld for at alle kommunane skal vere like og at det er same rutinar i alle kommunar.

Forslag til korleis dei forskjellige oppgåvene kan bli synleggjort i neste fase av prosjektet.

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Nadine Gutte-Preusse		19/22

Saksnr	Utval	Type	Dato
011/19	Formannskapet	PS	22.01.2019
008/19	Kommunestyret	PS	12.02.2019

Reform Leve hele livet

Vedlegg:

LEVE HELE LIVET presentasjon

Saksutgreiing:

Bakgrunn

Regjeringa har utarbeida ein kvalitetsreform for eldre for å sikre at det ikkje vert svikt i tilbodet for dei eldre. I reforma har dei fokus på eit aldersvennleg Norge, aktivitet og fellesskap, mat og måltida, helsehjelp og samanheng i tenestar. Reforma byggjer på kva tilsette, eldre, pårørande, frivillige, forskar og leiar har sett fungerer i praksis, kva som løfter kvaliteten på tenestane og bidrar til trygg og verdig alderdom. Målet er at dei eldre skal oppleve fleire gode leveår med god helse og livskvalitet, der dei i større grad meistrar eige liv i eigen heim og får god og tilpassa hjelp når dei treng det. Reforma skal også bidra til at pårørande kan ta vare på sine eldre utan å bli utslitt og at dei tilsette har eit godt arbeidsmiljø der dei får brukt sin kompetanse til å utføre ein fagleg god jobb. Målgruppa er dei eldre over 65 år, både dei som bur heima og dei som bur i institusjon. Vi går nærmare inn på innhaldet i presentasjonen (sjå vedlegg). Meir informasjon kan finnes i Meld.St.15 – Leve hele livet.

Reforma varer over fem år og gir rom for å ta i bruk ny teknologi, nye metodar og nye løysingar. Den er særleg retta mot helse- og omsorgssektoren, men alle sektorar må bidra for å skape eit meir aldersvennleg samfunn kor eldre kan være aktive og sjølvstendige. Samtidig skal reforma utfordre til å organisere seg slik at det vert større kontinuitet i tenestetilbodet. Fellesoppstart for reforma er januar 2019 og den har ulike fasar for kartlegging, planlegging, gjennomføring og evaluering.

I startfasen inviterer regjeringa kommunane til å ta stilling til forslaga i reforma og korleis de ynskjer å utforme og gjennomføre dette lokalt. Kommunane skal kartlegge behov og utfordringar hos seg og tilpasse eventuelle løysingar knytt til reforma.

Vurdering

Arbeidsgruppa legg fram ein presentasjon som viser tenestetilboda status quo i kommunen og utdjuar innhaldet av reforma. Etterpå vert det gjennomført eit gruppearbeid med kommunestyret der dei skal svare på spørsmåla og kan komme med første innspel og tankar rundt reforma og utforming av reforma i Fedje kommune. Innspelet vert brukt vidare til å teste ut nokon små tilpassingar og sjå på moglegheiter for å tilpasse kommunens virke ytterlege knytt til reforma og skape eit betre tilbod.

Følgjande spørsmål skal kommunestyret prøve å svare på:

1. Skal kommunen vente på at brukarane søkjer om tenesta eller er tidlig innsats noko vi vil satse

Fedje kommune

på?

2. Ifrå år 2020 er ergoterapeut i kommunen lovpålagt. Bør vi sjå om vi kan få eigen ergoterapeut eller skal vi leige tenesta frå nabokommunen?
3. Med ein ergoterapeut i kommunen bør vi satse på kvardagsrehabilitering som teneste i kommunen?
4. Frivilleg arbeid er ein viktig del av reforma. Bør kommunen sette i gang ein slags frivillegsentral eller koordinator og starte med systematisert frivillegarbeid og lag ein informasjonspunkt rundt dei ulike tilbod?
5. Bør kommunen starte interaksjon med lokale bedrifter og skape tilpassa tilbod for dei eldre?
6. Per i dag kan alle som har andre tenester bestille matombringning, men ikkje dei som ikkje har tenesta frå før av. Bør dette endrast?

Folkehelse
Miljø
Økonomi

Konklusjon

Svara på spørsmål og innspel til arbeidsgruppa som kom fram av gruppearbeidet utført av kommunestyret vert brukt til vidare utvikling av reforma i kommunen.

Forslag til vedtak:

Innspel frå gruppearbeid vert brukt vidare for iverksetting av reforma. Små endringar vert lagt i verksemdsplanen for år 2019 til uttesting, mens større idéar for reforma vert lagt inn i budsjettarbeidet for år 2020.

Formannskapet - 011/19

F - behandling:

F - vedtak:

Innspel frå gruppearbeid vert brukt vidare for iverksetting av reforma. Små endringar vert lagt i verksemdsplanen for år 2019 til uttesting, mens større idéar for reforma vert lagt inn i budsjettarbeidet for år 2020.

Samrøystes vedteke.

LEVE HELE LIVET

En kvalitetsreform for eldre.

Meld. St. 15

(2017–2018)

Melding til Stortinget

Leve hele livet

En kvalitetsreform for eldre

- Svikt i tilbudet til de eldre
  - Dårlig kontinuitet og sammenheng i tenestane
  - Uønska variasjon i tenestekvalitet.

Bakgrunn

- Eldre skal få moglegheit til å mestre livet sitt der dei bur
- Får god og tilpassa hjelp når dei treng det
- Pårørande kan bidra utan å slite seg ut
- Tilsette får brukt sin kompetanse

Målsetting

- Eldre over 65 år
- Heimebuande med eller utan kommunale tenesta
- Bebuarar i institusjon

Målgruppe

- Oppstart i hele Norge 01.01.2019
- 2019-2023

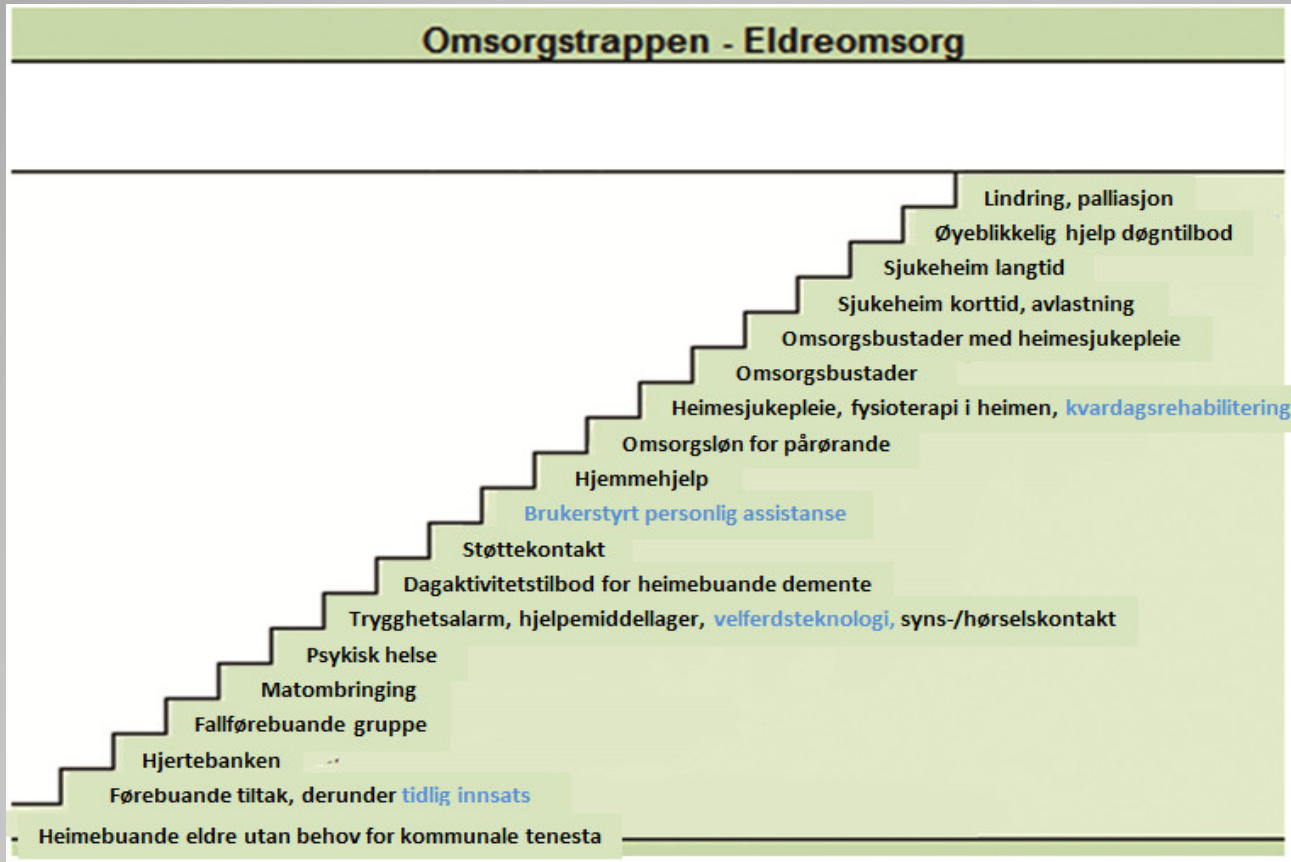
- Bistand frå nasjonalt og regionalt støtteapparat

Reformperiode

1. Et aldersvennlig samfunn
2. Aktivitet og fellesskap
3. Mat og måltider
4. Helsehjelp
5. Samanheng i tenesta og tilbodet

Reformens hovudområder

• Omsorgstrapp

Kommunens tilbud

1. Ingen tilbud per i dag
2. Hjartebanken, eldremarsj, fallførebuande gruppe, turgruppe, fester, aktivitør, ulike arrangement
3. Fokus på ernæring i sjukeheim & heimesjukepleie, kjøkkenkompetanse, testa tilpassing av måltidstider – gikk ikkje
4. Fallførebuande gruppe, turgruppe, kompetanseheving, velferdsteknologiprojekt
5. Kontinuitet, føreseiing, primærkontaktordning, få i heimesjukepleie – få å forholda seg til

Kommunens tilbud

- Planlegg eigen alderdom
- Eldrestyrt planlegging
- Nasjonalt nettverk
- Partnerskap på tvers av sektorer
- Seniorressursen

Et aldersvennlig samfunn

- Gode øyeblikk
- Tro & liv
- Generasjonsmøter
- Samfunnskontakt
- Sambruk & samlokalisering

Aktivitet & fellesskap

- Det gode måltidet
- Måltidstider
- Valfrihet & variasjon
- Systematisk ernæringsarbeid
- Kjøkken & kompetanse lokalt

Mat & måltider

- Kvardagsmestring
- Proaktive tenesta
- Målretta bruk av fysisk trening
- Miljøbehandling
- Systematisk kartlegging & oppfølging

helsehjelp

- Den enkeltes behov
- Avlastning & støtte til pårørende
- Færre å forholde seg til – økt kontinuitet
- Mjukare overgang mellom egen heim og sjukeheim
- Planlagde overgangar mellom kommunar & sjukehus

Samanheng i tenesta & tilbod

- Kommunestyret inviterast til å ta stilling til forslaga i reforma og korleis dei ynskjer å utforme og gjennomføre dette lokalt og deretter innarbeide det i sitt planverk.

Kommunens ansvar

Kommunestyret deles i to grupper og skal drøfte i gruppene sine om korleis de ynskjer å utforme og gjennomføre reforma lokalt.

Gruppearbeid

1. Skal kommunen vente på at brukarane søker om tenesta eller er tidlig innsats noko vi vil satse på?
2. Ifrå år 2020 er ergoterapeut i kommunen lovpålagt. Bør vi sjå om vi kan få eigen ergoterapeut eller skal vi leie tenesta frå nabokommunen?
3. Med ein ergoterapeut i kommunen bør vi satse på kvardagsrehabilitering som teneste i kommunen?
4. Frivilligheit er ein viktig del av reforma. Bør kommunen sette i gang ein slags frivilligheitssentral eller koordinator og starte med systematisert frivilligheitsarbeid og informasjonspunkt rundt dei ulike tilbod?
5. Bør kommunen starte interaksjon med lokale bedrifter og skape tilpassa tilbod for dei eldre?
6. Per i dag kan alle som har andre tenesta bestille matombringning, men ikkje dei som ikkje har tenesta frå før av. Bør dette endrast?

Gruppearbeid